

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
MAŽYBOS
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 ■ 6116 ST. CLAIR AVENUE ■ CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIV

Gegužė - May 17, 1979

Nr. 20

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

RUOŠIAMASI LIETUVIŲ KONGRESUI CLEVELANDE

Devintasis penkmetinis Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks Clevelande, š. m. spalio mėn. 13 ir 14 d.d. Hollenden House patalpose, 610 Superior Avenue. Dieną prieš kongresą, spalio mėn. 12 d. vyks metinis Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas toje pačioje vietoje.

Kongreso tikslas, su šūkiu "Lietuvis nepavargs kovoje už Lietuvos laisvę", yra plačiau sujudinti Amerikos lietuvius vieningoms pastangoms už Lietuvos laisvę ir tinkamiau pasiruošti dideliems uždaviniams, kaip sekančiais metais įvykstančiai Madrido konferencijai, atremti pramatomą naują gerai organizuotą sovietų akciją prieš lietuvių emigraciją ryšiumi su nacių vykdytu žydų naikinimu antrojo karo metu ir kt.

Amerikos Lietuvių Kongreso rengimui vadovauja speciali ALT Centro Valdybos komisija, pirmininkaujama ALT generalinio sekretoriaus kun. A. Stašio. Paruošiamieji darbai vyksta jau nuo pereinamųjų metų lapkričio mėn. ir daug darbų jau yra atlikta, kiti baigiami sutvarkyti sekančių kelių mėnesių bėgyje. Jau baigiama kviesti amerikiečių politikus, lietuvius kalbėtojus, pasirašytas kontraktas su viešbučiu ir aptarta pagrindinė eiga bei tvarka. Pati kongreso programa yra jau baigiama sudaryti ir netrukus bus paskelbta spaudoje. Šiomis dienomis jau bus pradėta išsiuntinėti viešbučio rezervacijų kortelės. Dalį techninių darbų atliks vietinės Clevelande sudarytos komisijos, kurios talkininkaus ALT Centro Valdybai.

Pereitą penktadienį ir šeštadienį, gegužės 11-12 d., Clevelandan buvo atvykę Kongreso rengimo komisijos nariai: pirm. kun. A. Stašys, ALT pirmininko pavaduotojas dr. J. Valaitis ir ALT vicepirm. bei skyrių komisijos pirm. T. Blinstrubas, kurie turėjo pasitarimus su ALT Clevelando skyriaus valdyba, vietiniais ALT nariais ir kitais veikėjais. Buvo aptarta eilė techninių Kongreso reikalų, su-

POSŪKIS Į DEŠINĘ

Ar toks įmanomas ir Sovietijoje?

Vytautas Meškauskas

Anglijos parlamento rinkimų rezultatai, atnešę gražią daugumą konservatyvams, paryškino jau seniau Vakaruose pastebėtą posūkį į dešinę. Susižinojimo priemonių patobulėjimo dėka nūdien po visą pasaulį greitai sklinda ne tik rūbų, bet ir nuotaikų mados. Šiame krašte net paprastai daugiau į kairę linkę demokratų, rinkimams artėjant, pradėjo kalbėti daugiau konservatyviai, ir jie už mokėsi sumažinti, stipresnę krašto gynybą ir pan. Kai kam net eurokomunizmas, apie kurį plačiau kalbėjome praeitą Nr., neteko savo patraukimo.

Reikia pastebėti, kad pasiturinčiuose Vakarų kraštuose gyventojų daugumos nuotaikos sukasi apie vidu-

darytos kelios komisijos, kurios dabartiniu metu dar nėra pilnuose sąstatuose, ir taip pasitarta dėl bendros Amerikos Lietuvių Tarybos ir jos skyrių veiklos.

ALT Centro Valdybos nariai apžiūrėjo Hollenden House patalpas ir taip pat aplankė Dirvos redakciją.

Kongreso paruošiamieji darbai vyksta pagal planą ir laikas nuo laiko bus skelbiamos smulkesnės informacijos.

Clevelando ALT Inf.

rį. Už tat gautų balsų skirtumas tarp valdančios ir opozicinės partijos nėra didelis, o kartu ir valdžios permaina dar nereikia didelių pakeitimų. (Amerikai ta taisyklė nelabai tinka, nes čia respublikonai iki šiol tikrai buvo mažumos partija. Antra vertus čia nėra tokio didelio ideologinio skirtumo. Abejose partijose yra konservatyvų ir liberalų sparnai). Aplačiai imant Vakaruose iš karto didelių pakeitimų, visiems pajuntamų, nėra lauktina, bet kaip yra Sovietų Sąjungoje, kur Vakarų nuotaikos, kad ir vėliau ir iškraipytos (kaip marksizmas), vis tiek ateina ir užkrečia?

Solženicyno teigimu, rusams komunizmas yra "padvėsęs šuo", tik Vakarams jis dar atrodo esąs "gyvas liūtas". Dėl to sunku būtų ginčytis. Ir kiti stebėtojai aiškina, kad komunizmas ten jau yra "mirusi raidė". Veidmainiavimas ten jau pasiekęs tokį laipsnį — kaip konstatavo Hamburgo Die Zeit korespondentas, kad faktinai žmonės kalba dviem kalbom: viena "oficialė", skirta susižinojimui su valdžia, ir kita "privati" komunikacijai savo tarpe. Jei taip, kas jį pakeis?

Istoriniai žiūrint, tikėtis ten kokios demokratijos ar nuosaikesnio režimo sunku.

Paprastai ten daromi dideli šuoliai kaip 1918 metais: nuo caro į komunizmą. Taip žiūrint ten reikėtų laukti šuolio iš dabartinės 'tarybinės' formos į... fašizmą.

Na, mūsų tarpe tai nebūtų naujiena. Mūsų spaudoje jau seniai galima buvo pastebėti komunistams teikiama 'raudonųjų fašistų' vardą, ypač kai fašizmas buvo tik koliojimosi žodžiu. Kartais girdisi nuomonių, kad komunizmas Lietuvai gal ir būtų pakenčiamas, jei jis nebūtų susijęs su rusifikacija ir rusų privilegijavimu.

Vakaruose, ypač anglosaksų spaudoje žodžiai 'sovietas' ir 'rusas' beveik neskiriami. Gal todėl, kad čia nėra tokio aštraus tautinio jausmo, todėl kosmopolitinio sovieto transformacija į nacionalistinį rusą nebuvo reikiama stebima, nors ir nenutylima rusų neapykantą Baltijos, Kaukazo ir Azijoje tautos.

Spragą šioje srityje bando sumažinti neseniai pasirodžiusi Alexander Yanov knyga apie Right-Wing Ideologies in Contemporary USSR, kurią išleido Kalifornijos universiteto Institute of International Studies, Berkely (\$3.95). Tas buvęs sovietų istorikas ir žurnalistas, dabar dėsčius Amerikos universitete mano, kad rusų nacionalizmas eina is-

VIRŠUJE: Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba, kuri pilname sąstate atvyksta iš Los Angeles į Chicago dalyvauti ALT S-gos šešioliktame seime gegužės 26-27 d. d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Nuotraukoje iš kairės: Jonas Mockus — II vicepirmininkas, Alfonsas Tumas — izdininkas, Elena Gedgaudienė — sekretorė, Bronius Dūda — I vicepirmininkas ir Antanas Mažeika — Sąjungos pirmininkas. L. Kanto nuotr.

toriškai neišvengiamu keliu. Prasidėjęs liberaline faze jis pasibaigs autoritarizmu. Panašiai kaip XIX šimt. slavofilizmas, kuris išplaukė iš humanitarinės filosofijos į šovinizmą, Vakarų neapykantą ir rusų supremaciją. Jei Sovietija nesutvarkys savo blogai veikiančių institucijų, ji paskės naujam despotizme, šovinizme ir brutaliam, pavojingam ir sovietų žmonėms ir likusiam pasauliui. Autorius cituoja samizdato literatūrą, ypač Genadi Šimanovą, kuris neapkenčia Vakarų, liberalizmo, demokratijos, žydų ir siūlo sąjungą tarp sovietų jėgos ir stačiatikių, kad pasaulį pavergus Maskvai.

Panašų pasikeitimą jis pastebi ir Solženicyno nuotaikose. Tas jau visai kitas žmogus kaip prieš 10 metų. Jo gylus nepasitikėjimas vakarietiškom vertybėm ir institucijom dar daugiau sustiprėjo atsidurus Vakaruose. Jis mat įsitikinęs, kad komunizmas į Rusiją buvo importuotas iš Vakarų be jokių šaknų jo gimtojo (Nukelta į 4 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apšvalga

Nauja 'karo nusikaltėlių' gaudymo banga veda prie absurdo. — Šveicarijos elgesys su žydais karo metu. — Tolimesni ginčai dėl britų rusų išdavimo...

Užpereitą sekmadienį Teisingumo Departamentas paskelbė, kad sudarė specialų 37 žmonių junginį su adv. Walter Rockler priešakyje gaudyti nacių karo nusikaltėlius gyvenančius šiame krašte. Tam reikalui iš Teisingumos departamento biudžeto skirta 2 milijonai dolerių. Iki šiol tas uždavinys buvo atitekęs Imigracijos ir Naturalizacijos Tarnybai, tačiau toji skundėsi tam reikalui turinti per mažai lėšų, vos 90,000, ir per mažai žmonių, viso labo 13. To junginio duomenimis JAV gali gyventi 175 nacių karo nusikaltėliai, tačiau kai kurie žydai aiškina, jog tas skaičius turi būti didesnis, siekias net 3,000 baltų ir ukrainiečių, kurie visi esą daugiau nusikaltę už vokiečius, nes žudę žydus neįsakyti — savo noru.

Walterio Rocklerio kredencialai nedaro didelio įspūdžio. Savo jaunystėje jis dirbo Nuerenburgo tarptautiniame Tribunole, kuris nevertas to vardo, nes teisėjų tarpe buvo nemažesni nusikaltėliai negu teismieji vokiečiai, būtent, sovietai. Be to sunku teisti žmogų po 39 metų. Tiesa naujas medžiotojų junginys pats nieko nuteisti negali ir blogiausiu atveju gali tik kreiptis į teismą prašydamas atimti JAV pilietybę už pamelavimą prašantis įsileidimo į JAV ir deportuoti. Bet kur? Gražinti į Sovietiją? Iki šiol to nebuvo daroma, nes jau pakankamai žinoma kokios rūšies teisinumas yra praktikuojamas tenai. Ir dar viena — šiame krašte yra milijonai nelegalių imigrantų, kurių sugaudymui ir deportacijai Imigracijos ir Naturalizacijos Tarnyba neturi personalo. Santykių su Meksika, nes toji turi naftos, pagerinimui galvojama tiems visiems nelegaliems imigrantams paskelbti amnestiją, tokiu būdu išeis, kad kas visai nelegaliai perėjo sieną, gaus teisę čia apsigyventi, bet kas nuslepė ką nors pildydamas anketas turėtų būti deportuotas. Ar tai ne absurdas?

Iš principo žmonių žudymas tik dėl to, kad jie priklauso tam tikrai tautai ar rasei, aišku yra kuo griežčiausiai smerktinas ir baustinas, jei tai įmanoma po 39 metų, tačiau naudos ateičiai duotų daugiau nusikaltimo ir jo aplinkybių iškelimas negu bandymas nubausti keletą ar net keliolika žmonių. Pagaliau svarbu iškelti ne tik kai kurių fiziniai nusikaltusių, bet ir tų

vaidmenį, kurie patys gal fiziniai nežudė, tačiau sudarė tam palankias sąlygas.

Taip Rooseveltto administracija pasiuntė net karo laivą — naikintuvą, kad jis neleistų pasiekti Amerikos krantų laivui su žydų pabėgėliais iš Vokietijos. Kadangi niekas jo neįsileido, laivas turėjo grįžti į Hamburgą su visais keleiviais.

★

Filmo Holocaust rodymo Šveicarijoje proga štai kas paaiškėjo. 1938 metais po Austrijos Anschluso Vokietijos žydai pradėjo masiniai bėgti į Šveicariją. Pagal sutartį su Vokietija ir Austrija, kiekvienas tų kraštų pilietis galėjo be vizos įvažiuoti į Šveicariją ir atvirkščiai. Norėdama apsaugoti nuo žydų, Šveicarija pasiūlė Vokietijai tą sutartį anuliuoti, tačiau Vokietija atsisakė. Po derybų Berlyne buvo susitarta, kad į Šveicariją ir toliau galės įvažiuoti piliečiai be vizų, išskyrus tuos, kurių pasai pažymėti "J" (Jude) raide. Kai 1942 m. du šveicarai grįžo iš Rytų fronto, kur savo akimis matė žydų žudymą, Šveicarijos spaudai buvo uždrausta apie tai pranešti. 1942 m. vasarą labai daug žydų bandė įeiti į Šveicariją nelegaliai — jie visi buvo nuvaryti atgal. Laike karo Šveicarija azylo teisę davė 295,000 svetimšaliams — 104000 internuotiems kariamams, 60,000 vaikų ir tik 29,000 žydų. Politikai aiškina, kad tuo laiku Šveicarija pergyveno sunkius laikus, turėjo daug savo bedarbių ir t.t. Ginčai pasidarė gana smarkūs dėl to, kad Šveicarija netrukus turės referendumą dėl savo azylo teisės pakeitimo. Pagal ją vyriausybė, darydama išimtį kaip karo metu neįsileisdama žydų, turėtų gauti parlamento sutikimą. Žinoma ir ten atsirado 'pažangiųjų juristų grupė', kuri iškėlė faktą, kad tarp 21,500 politinių pabėgėlių, priimtų tarp 1964 ir 1974 metų, tik 7 nuošimčiai nebuvo dešinieji politiniai!

★

Kentėjo nė vien žydai. Pereitam Nr. paskelbėm buvusio Churchillio sekretoriaus gynimasi dėl atidavimo sovietams iš Sovietijos kilusių asmenų. Dabar tas pats laikraštis — Manchester Guardian Weekly — paskelbė visa eilė skaitytojų laiškų, kur tariamas nežinojimas, ką sovietai daro su jiems nepatinkantiems žmonėmis, yra demaskuojamas. Knygos Victims of Yalta, kurį sukėlė dabartinį triuk-

šmą, autorius Nikolai Tolstoy nurodo, kad daugelis paimtų sovietų karių nelaisvėn užsidėjo vokiečių uniformas, nes priešingu atveju jų laukė labai sunkus gyvenimas belaisvių stovyklose, o kai kada net sušaudymas vietoje. Be to privirstina repatrijacija prasidėjo 1943 metais karo įkarštyje, bet tik 1944 metų gale ir tęsėsi iki 1947 metų, kada Stalino intencijos jau visiems buvo žinomos. Neatitinka tikrovei ir Churchillio sekretoriaus sugestija, kad neatidavus sovietams jų karių, jie neatiduotų savo išvaduotų santarvininkų iš belaisvių stovyklų Vokietijoje. Tiesa, toks grąšinimas buvęs iš sovietų gen. Rato-vo, bet tik 1945 m., iš tikro sovietai nebandė jų sulai-kyti.

Kitas skaitytojas konstatuoja, kad Nuerembergo Teisingumo Tribunolas nustatė, kad niekas negali teisintis savo viršininko įsakymu, tačiau tie, kurie pravedė 2¼ milijonų privirstinę repatrijaciją, šiandien teisinasi vykde kabineto nutartą politiką.

Keli skaitytojai nurodo, kad britų vyriausybei sovietų papročiai nebuvo paslaptim. Jau 1937 metais britų ambasadorius Maskvoje lordas Chilton pranešė apie "čistkas":

"Net labai mažas skaičius kontaktų, kuris yra įmanomas užsieniečiui su vietiniais gyventojais duoda pirmos rūšies įrodymą, kad spaudoje yra paaiškintinas 'išnykimas' tik labai mažo skaičiaus žmonių, tuo tarpu Sovietų Sąjungoje vargu ar gali rasti šeimą, kurios nebūtų palietusi 'čistka'."

Iškeliamas ir Katyno miško kelio byla. Aukšti britų pareigūnai, kaip lordas Cado-gan ir Sir Frank Roberts peržiūrėję įrodymus padarė išvadą, jog nėra jokių abejonių, kad patys sovietai sušaudė tuos tūkstančius lenkų karininkų. Tai gal nereikėję viešai sakyti 1943 metais, tačiau tai galima buvo pasakyti viešai karui pasibaigus. Įdomu, kad britų ūkinio karo ministeris Lordas Selborne jau 1944 metais numatė, kad Vakaruose norės pasilikti daug žmonių iš Rytų ir Centro Europos. Kai jis apie tai referavo užsienio reikalų ministeriui Anthony Eden, tas at-sakė:

"Jei žmonės nenorės grįžti Rusijon, kur jie pasidės? Mes jų nenorime."

★

Kalbant panašia tema... Neseniai JAV per daugelį

■ Iš kitos pusės

Arkivyskupo Agostino Casaroli paskyrimas Vatikano Valstybės Sekretorium šias eilutes rašant dar nebuvo su-laukęs nei mūsų vienuolynų leidžiamos spaudos nei Bendruomenės vadų reakcijos. O ji turėtų būti įdomi. Mat arkivyskupas yra žinomas kaip detentės su komunistiniais kraštais šalininkas, o detentė logiškai veda prie nusistovėjusios padėties viešo ar tylaus pripažinimo. Už tat mūsų spaudoje netruko karčių priekaištų detentės šalininkams iš viso, o ypač Helsingo Baidgiamojo Akto signatarams, kurių tarpe buvo ir Vatikanas, o Casaroli net dalyvavo to akto suformulavime. Bet prieš tuos paskutiniuosius mūsų pyktis nebuvo nukreiptas. Jis buvo skiriamas tik JAV Valstybės Sekretoriui Kissingeriui ir kiek prezidentui Fordui. Štai pavyzdžiui Stasys Barzdukas 1975 metų Pasaulio Lietuvio 16 Nr. Akto signatarams priminė mūsų patarėlę neiti "su velniu riešutauti — neteksi nei riešutų, nei krepšio".

Tikrovės yla išlenda iš maišo to straipsnio gale. Suradęs, kad "kai kas savais išskaičiavimais... mus skatina siųsti padėkos telegramas ir laiškus Helsinkio deklaracijos signatarams" — St. B. griežtai pareiškia: "Tačiau siųsime ne visi. Žiauri tikrovė reikalauja kitų pastangų... Atėjo metas mūsų veiksniams susitarti... junkimės Pasaulio Lietuvio Bendruomenėj." Trumpiau tai galima būtų taip išreikšti: "šalin ALTA!" O tuo laiku buvęs PLB pirmininkas B. Nainys surado net sąjungininką. Ragindamas "savo gyvenamųjų kraštų vyriausybėms įteikti atitinkamus raštus — NOTAS, pareiškiant nepitarimą Helsinkyje pasirašytai deklaracijai" — jis aiškina, kad "tokiu būdu dar kartą priminsime pasaulio valdovams, kad lietuvių tauta, TAIP PAT KAIP IR VOS VIRŠ MILIJONŲ GYVENTOJŲ TURINTI ALBANIJĄ... Helsinkio akto nepripažįsta."

Logiškai galvojant, dabar popiežiui pagerbus 'riešutauti su velniu' mėgėją Casaroli, PLB turėtų paraginti apylinkes įteikti NOTAS bent savo parapijų klebonams. Bet to tiek pat galima tikėtis, kaip ir to veiksmo kritikos iš DRAUGO b. kv. O jei taip — gal iš tikro Bendruomenė mažiau turėtų rūpintis tarptautine politika, bet likti prie tų reikalų dėl kurių galime lengviau visi sutarti. **vm**

televizijos stočių buvo demonstruojama Sovietijoje pagaminta filma "The Unknown War" pagal to paties pavadinimo Harrison Salisbury knygą, tačiau iš filmoje visai nebuvo parodytos tos vietos, kurios galėjo užmesti bet kokį šešėlį sovietams, bet net ir knygoje visai neminimas Stalino-Hitlerio paktas. Apie tai rašydamas žydų COMMENTARY žurnalas sustojo ir prie Vlasovo epizodo:

"Sovietų Sąjunga buvo vienintelė šalis kare, kurios kareiviai atsigrįžo prieš ją pačią. Generolo Andrei Vlasovo vadovybėje tūkstančiai sovietų belaisvių pasiūlė kariauti prieš sovietinį režimą. Paskutinėmis karo dienomis vlasoviečiai buvo Čekoslovakijoje. Jie bandė pasiduoti amerikiečiams, tačiau jų pasiūlymą amerikiečių buvo atmestas. Kai čekai sukilo Prahoje prieš nacius, viena Vlasovo divizija jiems padėjo, užimdama aerodromą ir patraukdama į patį miestą. Kurį laiką Vlasovo vėliava plėvė savo šalia Čekoslovakijos vėliavos virš Prahos sostinės. Filmoje tačiau tik vienu sakiniu paminima, kad Praha iš vakarų išvadavo amerikiečiai, o iš rytų sovietai. Iš tikro amerikiečiai pagal susitarimą sustojo pasiekę Pilzeną, o sovietai neėjo į Pragę iki ten kovėsi čekų partizanai ir vlasoviečiai su vokiečiais. Lygiai taip pat kaip jie padarė su-

stodami prieš Varšuvą ir Budapeštą tuo būdu leisdami vokiečiams išnaikinti partizaninius sąjūdžius, kad ji e jiems nesudarytų gresmės vėliau...

Apie Katyną filmoje pranešama, kad Goebelsas kaltę už lenkų karininkų išžudymą norėjęs primesti sovietams, tačiau atitinkama sovietų piliečių komisija, kurioje stebėtoja dalyvavo JAV ambasadoriaus Maskvoje Harrimano duktė, nustatė, kad tai buvo vokiečių žiaurumas. Tuo tarpu nė vienas atsakingas Vakarų istorikas neabejoja, kad tai buvo sovietų darbas. Bet pats Salisbury tyli, o National Education Association paragino filmą parodyti visiems aukštesnių mokyklų studentams. Filmą, kuris pabrėžia konflikto apimtį ir žmonių kentėjimo, bet kurioje tiesa buvo paaukota."

MACHINIST

Must have exp. set up and operate lathes, mills and bridgeports. Work from prints and sketches on new and repair work. Excellent fringe benefits. Apply in person:

EMPIRE DIE CASTING

19800 Miles Ave.

Cleveland, Ohio 44128

An Equal Opportunity Employer (13-22)

OWNER OPERATOR

Wanted for permanent leasing. Late model tandem tractor with sleeper. Must pass all DOT requirements. Be 25 years or older with at least 18 months provable road experience. No competition from company tractors. Call BROWN TRANSPORT CORP., Container Division, Norfolk, Va. Toll Free 1-800-446-8384. (17-26)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

VLIKO 1979 M. DEKLARACIJA

1943 metais Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Lietuvos Tautos vardu pakartotinai paskelbė pasauliui mūsų Tautos prigimtą teisę, išipareigojimą ir besąlyginį nusistatymą būti laisvais, nepriklausomais ir atstatyti suvereninę Lietuvos valstybę.

Tęsdama šį pasižadėjimą, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Taryba 1979 m. kovo mėnesio 11 d., išrinko naują Vliko valdybą.

Naujoji Vliko valdyba perėmė pareigas ir skelbia šią deklaraciją pasaulio lietuviams:

Lietuvių Tautos įgaliotas ir viso pasaulio lietuvių remiamas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas su nauja energija ir pasiryžimu tęs kovą už Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvių kova už Tautos laisvę ir savą valstybę nesi-keičia, ji yra nuolatinė, visuotinė, besąlyginė ir vedanti į pergalę.

Ji vyksta kasdieną kultūrinėje, dvasinėje, savitarpio pagalbos bei bendradarbiavimo ir politinėje srityse, okupuotoje Lietuvoje ir už jos ribų.

Nepriklausomybės kovos pagrindą sudaro Tėvynę, Tautą ir Laisvę mylį lietuviai okupuotoje Lietuvoje, bet toje kovoje aktyviai dalyvauja ne tik tie, kurie kenčia tremtį ar įkalinimą Sovietų Sąjungoje, bet ir tie, kurie gyvena užsienyje — laisvajame pasaulyje.

Tai yra vieninga visos Tautos kova, remiama visų lietuviškų jėgų.

Padėkime vienas kitam, atjauskime ir supraskime vienas kitą ir jokių būdu nekenkime jokiui lietuviui, nes mes juk visi esame tos pačios Motinos — Lietuvos vaikai.

Išvystykime didesnę tautinį sąmoningumą, pradėdami nuo savęs, tęsdami savo šeimoje ir mus supančioje meilę ir pagarbą kitam lietuviui ir žmogui, garbingai gin- kultūrą.

Sveikiname pasaulio lietuvių spaudą už pagalbą Lietuvos laisvės byloje ir tuo pačiu prašome susilaikyti nuo bet kokių negatyvių, asmeniškų ar apsunkinančių Lietuvos darbą pareiškimų.

Lankydami pavergtame krašte, mokėkime įžvelgti į mūsų artimųjų ir visos tautos sunkią moralinę, materialinę, religinę ir politinę padėtį ir mokėkime sąžiningai skirti, kas yra pavergtieji ir kur yra pavergtieji. Išai-kykime Tautinę Lietuvos savigarbą ir atsakomybę.

Tikime, kad kiekvienas lietuvis yra vertas savo Kūrėjo atspindžio ir siekdamas dvasinio tobulumo, skleidžia meilę ir pagarbą kitam lietuviui ir žmogui, garbingai gin- damas mūsų teises ir siekimus.

Vlikas giliai išgyvendamas okupuotoje Lietuvoje te- besitęsiantį lietuvių, pagrindinių žmogaus ir tikėjimo teisių slopinimą ir persekiojimą bei žiauriai vykdomą tautinį genocidą ir okupanto agentų įneštą neigiamą įtaką į laisvojo pasaulio lietuvių šeimą, pasisako už visų lietuvių vienybę, kuo didesnę tarpusavio susiklausymą, prasmingą darbų pasiskirstymą ir glaudų visų politinių, kultūrinių, religinių, ir šalpos veiksmų bendradarbiavimą, idant būtų kuo daugiau galimybių panaudota Lietuvių Tautos labui.

Vykdydami Vliko darbą, pabrėžiame būtinybę jį tęsti ir stiprinti, remiant Lietuvos respublikos diplomatinę tarnybą, primenant pasaulio lietuviams dar antrojo Pasaulinio karo metais išvystytą svarbią Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą ir Vliko, kuris yra Lietuvių Chartos kūrėjas bei vykdytojas ir Lietuvių Bendruomenės steigėjas, atsakomybę ir teisę toliau atstovauti Lietuvos politinę bylą pasaulyje, skatinant glaudų bendradarbiavimą su Pasaulio Lietuvių Bendruomene ir atskirų kraštų Lietuvių Tarybomis ir Bendruomenėmis.

Mes sieksime visų Lietuviškų Veiksmų nuoširdaus sutarimo, vieningo ir koordinuoto darbo.

Šiame išipareigojime rūpesčiai mūsų Tautos kultūriniais, dvasiniais, medžiaginiais ir politiniais reikalais, su-

'Taikos nebus tol, kol gyvensime baimėje ir vergystėje', sako Balys Gajauskas

Vakarus pasiekė išsamus Balio Gajausko pareiškimas rusų kalba SSSR Generaliniam Prokurorui. Jame Gajauskas tvirtina, kad teismas "neobjektyviai išnagrinėjo bylą, iš dalies suklas- tojo mano ir liudininkų pa- rodymus ir sąmoningai me- lagingai įvertino 'antitary- binę literatūrą', rastą pas mane kratos metu".

Gajauskas papunkčiui pa- sveria visas teismo klaidas ir klastotes, aiškindamas, kokia ta "daugybė antita- rybinės literatūros". Pavyz- džiu, tai 1938 m. Liubline lenkų kalba išleista knyga **Bolševizmas** ir Chicagoje iš- ėjusi knyga **Dievas šian- dien**. Teismas negalėjo įro- dyti, kad Gajauskas platino arba davė kam nors knyga skaityti. Teismas neįrodė, kad jis perdavė į užsienį per maskviečius draugus Orlovą ir Ginzburgą lietu- vių politkalinių sąrašus. Ne- įrodė, kad jis vertė į lietu- vių kalbą Solženycino **Gu- lago Salyno** dalį, kurio ran- kraštis buvo pas jį rastas. Neįrodė ir, kad Gajauskas perfotografavo Lietuvos po- kario partizanų archyvus, teismo teigimu, "siekdamas pritaikyti banditų gaujų ideologiją dabarties sąly- goms ir susilpninti bei su- griauti tarybų valdžią".

"Toks teismo sprendimas k o m p r o m i t u o j a v a l d ž i ą", rašo Gajauskas. "Valstybės vadovai teisėtai sako, kad Sovietų Sąjunga yra galin- ga valstybė... Teismas vie- nok tvirtina priešingai: vien tik tai, kad atskiras žmogus palaikys rankose knygą, kurios keletas min- čių neatitinka komunistinei ideologijai, sovietinė san- tvarka gali susilpnėti, arba visai sugriūti. Teigti, kad literatūros saugojimas ir platinimas yra antisovietinė agitacija ir propaganda būtų tolygus absurdiškam

teiginiui, kad ginklo laiky- mas yra žmogžudystė".

Teismo nuosprendy sako- ma, kad pas Gajauską rasta "daugybė antisovietinės li- teratūros. Ką tai reiškia? Kiek jos? Centneris? Tona? Dešimt tonų? O gal šim- tai?" — klausia Gajaus- kas, pateikdamas juokingai skambančius pavyzdžius to- kių, neva, "antisovietinių ginklų", kaip septynių metų senumo Simo Kudirkos by- los protokolas, Pečiulaičio JAV-ių pilietybės dokumen- to kopija, Amerikos konsu- lo Maskvoje telefono nume- ris, išvykusių į Vakarus jo draugų nuotrauka su užra- šu "Mielam, miellam Baliui ilgam prisiminimui Aušros ir Jono", Popiežiaus Jono XXIII enciklika, šapokos Lietuvos Istorija, asmeni- niai laišškai, užrašai, iškar- pos iš sovietinių laikraščių, motinos prisiminimai, užra- šyti kai ji laukė savo sū- naus, kalėjusio 25 metus la- geriuose.

"Užsidirbai už 10% arba gal tik už 1%, bet mes tave teisim už visą 100%", kal- bėjo Gajauskui tardytojas. Kitą kartą grąšino: "Tol tardysiu tavo motiną, kol ji išleis paskutinį kvapą — ir tai bus ant tavo sąžinės. Aš žinau, kaip tai daryti, vis- kas bus pagal įstatymus", sakė tardytojas, žinodamas, kad Gajausko motina yra

tik ką po operacijos sunkia- me stovyje.

"Šiandien sovietiniai va- dovai kalba apie taiką. Vie- nok žmonijai konclageriai grėsia ne mažiau kaip ka- rai; ir taikos nebus tol, kol gyvensime baimėje ir ver- gystėje. Karas — arba tai- ka konclageryje: ne kokia alternatyva. Ne, žmonija šiandien turi taip pat vei- kiai kovoti prieš konclage- rius, kaip ir prieš karo grės- mę. Žmonės galės laisvai at- sidusti, kai žlugs konclage- riai. Kitaip mes, aukštos kultūros tautos, įžengsime į trečiąjį tūkstantmetį petis į petį su išvystyta konclage- rine sistema", rašo Gajaus- kas.

"Mano teismas Vilniuje yra pavyzdys susidorojimo su žmogumi, skaitančiu knygas. Toks teismas užim- tų deramą vietą inkvizicijos teismų sąrašė. Tai teismo farsas. Aš nusikaltau tuo, kad galvojau savaip, ver- tindamas demokratiją aukš- čiau už komunistinę dog- mas. Aš nusikaltau tuo, kad norėjau pasinaudoti visais žmonijos proto vaisiais, o ne oficialiai leidžiamais, kad norėčiau bendrauti su visų tautybių žmonėmis. Dabar, kai aš su savo draugais ei- nu išbandymų keliu, man vis tik švyti vilties ir lais- vės kibirkštis. Ir čia, il- giems metams atskirti nuo savo artimųjų ir giminių, pasmerkti gėdingai mirčiai, mes liekame ištikimi demo- kratijos ir laisvės idėjoms."

(e)

WANTED JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED
TOOL & DIE MAKERS
AND
HORIZONTAL BORING MILL
OPERATOR & SET UP MEN
Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance
Days or nights, Top area rates.
Fringe benefits.
FACKLER TOOL CORP.
620 BRANDT ST.
DAYTON, OHIO 45404
513-223-5940

(13-22)

Wanted Journeymen
OR
1st Class Skilled
MOLD MAKERS
HORIZONTAL BORING
MILL OPERATORS
MOLD LEADERS
RADIAL DRILL PRESS
OPERATORS
DAY AND NIGHT SHIFTS.
TOP WAGES AND BENEFITS.
FORMATIVE MOLD
6580 Cotter
Sterling Heights, Mich. 48078
313-588-8170

(15-21)

ENGINEER STATIONARY
Our organization has an immediate
opening for a stationary engineer with
a 3rd class steam and a 2nd class
refrigeration license from the City of
Detroit. This position offers a quali-
fied candidate the opportunity for
advancement. We offer a competitive
wage rate and a comprehensive, ful-
ly paid fringe benefit program. In-
terested applicants contact Ms.
PATRICE NOVAK,
213-869-3600, Ext. 545.
METROPOLITAN HOSPITAL
1800 Tuxedo
Detroit, Mich. 48206
Equal Opportunity Employer

(15-21)

teikia galimybę kiekvienam patriotui lietuviui susirasti jam tinkamiausią darbo dirvą, nesivaržant, bet susijun- giant su kitais šio didelio ir garbingo išipareigojimo tal- kininkais. Gausybė darbų, reikalauja visų esamų jėgų su- derinimo jų geresniam atlikimui.

Pripažindami nuomonių ir pažiūrų skirtumus, kaip individualią, būtiną ir sveikintiną žmogaus kūrybės iš- reišką, mes džiaugiamės ieškojimų naujų kelių, kol jie yra reiškiama ir sprendžiami viens kitam pagarbioje dva- sioje ir nekenkia bendram Nepriklausomos Lietuvos at- statymo siekimui.

Vlikas sveikina mūsų kovojančią, okupanto pavergtą tautą, linki ištvermės ir stiprybės nešant krūviną laisvės žibintą.

Dėkoja Tautos Fondui, būvusiai Vliko Valdybai už gražų ir sėkmingą darbą. Dėkojame visiems rėmusiems Vliko užsibrezimusi.

Mes tikime visų Pasaulio Lietuvių pasišventimu ir pasiaukojimu Lietuvai ir prašome jūsų visų nuoširdžios pagalbos ir toliau padėti Vlikui atlikti Tautos pavestą darbą.

DIRBKIME VISI, KARTU IR VIENINGAI — MŪSŲ LIETUVAI!

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

Diplomatijos parašė (105)

Vaclovas Sidzikauskas

POSŪKIS Į DEŠINĘ...

(Atkelta iš 1 psl.)

krašto politinėje kultūroje. Jis paniekiančiai žiūri į savo tautos ateistinę inteligentiją. Tas labai ryšku pasakutiniame Solženicyno romane LENINAS ZUERICH. Ten Leninas vaizduojamas kaip turįs tik vieną ketvirtį rusiško kraujo. Dar

žinkelių bėgiai, tvarkomi tiltai.

Visi pasiruošimai yra ofenzinio pobūdžio. Tatai paaiškina ir vykdomas šiuo metu deportacijas iš Vengrijos ir kitų kraštų, katalikų Bažnyčios puolimą ir pan. Vakarų Europa, bent iki Pirenėjų, bus užimta per porą savaičių, visa pietinė Anglija su Londonu sunaikinta. Po to bus greitai sudorota visa Azija su Indija ir Iranu, japonams bus pasiūlyta ekspansija į pietines salas, ir dalis Afrikos atsidurs sovietų įtakoje. Vienintelė pasipriešinimo jėga paliks JAV, bet ką jos galės padaryti? Padėties lojika reikalauja tokiu atveju suatominti Ruhro kraštą ir Prancūzijos rytus į šiaurę, kad tas pramoninis potencialas nepatektų į sovietų rankas. Bet tatai reikėtų paaukoti milijonus vokiečių ir gal tiek pat prancūzų. Ginklų gamybos požiūriu JAV dar ir šiandien atsilikusios. Padėtis yra be galo rimta, praleista veltui daug brangaus laiko, bet reikia turėti drąsos žiūrėti tikrovei į akis. Kad to išvengtų, reikia išlošti dvejus metus. Bet kokių būdu? Atmetant Maliko paliaubų pasiūlymą ir išplečiant karą Rytuose į Kiniją. Bet ar vyriausybės taip pasielgs? Reikia abejoti.

Cia tik suglaustai atpasakojau pagrindines ambasadoriaus mintis. Pastatėme jam visą eilę klausimų, į kuriuos jis taip pat atvirai atsakė. Nėra, žinoma, neklaidingas, kad ir didelį patyrimą turįs ambasadorius. Dalykai gali ir kitaip pakrypti. Tačiau visi turėjome konstatuoti, kad padėtis yra velniniškai rimta ir kad sovietų diplomatijos žygis pastatė Vakarus prieš labai rimtą dilemą. Sovietiškos grėsmės spektro gazdinami, Londonas ir Paryžius smarkiai spaudžia Washingtoną, kad jis Maliko pasiūlymą rimtai svarstytų.

blogiau, kad Leninu manipuliavo Helphand Parvus — Vokietijos žydas, finansininkas ir profesionalus revoliucininkas — anot Solženicyno piktasis Rusijos revoliucijos genijus.

Nacionalizmas šiandien vystosi ir sovietų aukštominėje (The upstairs) ir masėse (the downstairs). 60-tųjų metų pabaigoje oficialus Molodaja Gvardija žurnalas įrodinėjo, kad komunistas tėra tik 'rusiškos dvasios' nauja išraiška, tuo tarpu kai kurie samizdato leidiniai pasisakė už panslavistinę imperijos sukūrimą. Ten galima buvo rasti teigimų, kad Leninizmas turįs daugiau bendro su stačiatikybe ir slavofilizmu, negu su marksizmu ir katalikybe.

Tiesa, tos publikacijos ("Veche") redaktorius Vladimir Osipov 8 metams buvo nusiūstas į kalėjimą, o taip pat ir Molodaja Gvardija redaktorius buvo pašalintas iš vietos, tačiau tai nesulaikė to dvigubo proceso. Komsomolskoje Pravdoje, Ogoniok ir Naš suvremenių žurnaluose pasitaiko straipsnių su aiškiai panslavistinėmis tendencijomis, kurios būna dar pajvairintos apsakymais apie "žydų-masonų" konspiraciją.

Ab. Brumberg, buvęs žurnalo Problems of Communism redaktorius, aptardamas Yanovo knygą The New Republic skiltyse dar priduria girdėjęs panašias mintis iš žymaus rusų rašytojo Ziniavskio (dabar gyvenančio Paryžiuje), kuris teigė, kad rusiškas fašizmas reiškiasi trim formomis: oficialia, liaudiška ir religine. Iš tų trijų Ziniavskis, pats būdamas ortodoksu, paskutiniąją randa mažiausiai patrauklia.

Kaip mes bemanytumėm, rusų nacionalizmas žygiuoja į priekį ir sunku prileisti, kad jis nelaikytų kitų sovietų pavergtų tautų savo teisėtų paveldėjimu, nors kartais norėtųsi viltis ir kitaip.

Įtampa didėja

Gegužės 29 d. Tuesday Panel posėdis buvo pašvęstas Tarptautinio Universiteto klausimui. Pranešimą turėjo padaryti NCFE viceprezidentas DeWitt C. Poole, bet jis turėjo tą patį vakarą išvykti į Europą, todėl atsiuntė savo atstovą. Pranešimą aukščiau su minėtu klausimu padarė p. Czapski, lenkas, specialiai tuo reikalu atvykęs iš Europos. Iš jo pranešimo paaiškėjo štai kas: Tarptautinio Universiteto sumanymas kilo pernai įvykusiame Berlyne Kultūrinės Laisvės Kongrese, kuris, priartindamas sumanymui, išrinko specialią tam reikalui komisiją, į kurią tarp kitų įėjo p. Czapski ir latvis prof. Čakšte, kuris tame kongrese dalyvavo. Komisija sudomino tuo klausimu NCFE, kuri padėčiai ištirti pasiuntė į Europą savo viceprezidentą DeWitt C. Poole. Po ilgesnių petraktacijų su Prancūzijos vyriausybe apsi-stota, kad Tarptautinis Universitetas bus įkurtas Robertsau prie Strasburgo, grafo Purtaleso pilyje. Universiteto suorganizavimą ir finansavimą pasiėmė NCFE. Fondai jau yra. Manoma pradėti su 100 studentų. Paskaitų dauguma bus klausoma Strasburgo universitete, kitos - Robertsau. Profesorų dalis bus amerikiečiai, kiti - egzilai iš už geležinės sienos. Universiteto tikslas užpildyti spragą, kuris susidarė akademinio jaunimo daliai atitrūkus nuo savų tautinių kultūrų židinių ir paruošti jaunimą tiems uždaviniais, kuris lauks jų po išlaisvinimo. Taigi, Tarptautinis Universitetas Strasburge bus sovietų pavergtųjų tautų tautinių kultūrų židiny. Europinė mokslo įstaiga Brugge (Belgijoje), kurios uždaviniai yra kiek skirtingi, paliekama. Formalumams, ryšium su sakytu universiteto įsteigimu, užbaigti ir išvykti į Paryžių p. Poole.

Paklausimais ir pastabomis buvo išaiškinta visa eilė momentų ir abejonių. Diskusijoje dalyvavau ir aš, primindamas ta progą baltų patirti su Hamburgo, vėliau Pinnebergo Baltiškuoju Universitetu. Reikia rimtai susirūpinti, kad kuriamasis Tarptautinis Universitetas patarnautų ir mūsų kultūros bei mokslo reikalui. Pirmoj eilėj reikėtų suregistruoti Europoje esamus mūsų studentus ar tik baigusius ir bebaigiančius gimnazijas, numatyti, kas mūsų profesorių galėtų būti pasiūlytas į mokomąjį personalą (kiti gastroliuos), suorganizuoti ten lituanistikos biblioteką, gal pasiūlant nupirkti velionies dr. J. Šaulio biblioteką, ir t.t. ir t.t. Lietuviškoji Grupė prie NCFE irasė tą klausimą į savo darbotvarkę. Europoje tuo klausimu turėtų susidomėti vt ir Lietuvos Atstovas Paryžiuje.

Birželio 26 d. buv. Rumunijos užsienių reikalų ministro G. Gafencu bute vėl turėjome eilinį Tuesday Panel susirinkimą. Be egzilų, jame dalyvavo Prancūzijos ambasadorius Garraux, kuris atstovauja

savai valstybei JT Mandatų Komisijoje. Antrojo karo metu jis buvo Prancūzijos ambasadorius Maskvoje, prieš tai yra buvęs Kinijoje ir iš viso Tolimuose Rytuose, laikomas Sovietų ir Tolimųjų Rytų reikalų žinovu. Darbotvarkėje buvo deportacijų iš Sovietų pavergtųjų valstybių klausimas. Referavo vengrų atstovas. Jis pa vaizdavo deportacijų eigą Vengrijoje nuo 1945 metų iki šių dienų. Nuo šių metų gegužės mėn. deportacijos Vengrijoje yra masinės ir sistematingos. Vyksta tikras tautos naikinimas. Iš padžių buvę paliesti didieji miestai, vėliau persimetė ir į mažesnius. Nėra žinios kada jos pasibaigs ir kokią gyventojų kiekį palies. Labai dramatiškai atpasakojo deportacijų vykdymą, kuris mums yra gerai žinomas. Budapešte deportuojamiesiems buvo duodamas 24 valandos susiruošti, leista pasiimti 10 kg. maisto ir keli šimtai kilogramų daiktų, kuriuos turėjo pa imti specialūs sunkvežimiai, kurie, tačiau, nežinia kur ir kam tuos daiktus nuvežė. Deportuojamieji koncentruojami mažose vietovėse pačioje Vengrijoje, tose pačiose kaimuose ir kaimuose, o paskum iš ten išvežami nežinoma kryptimi, spėjama į Sibirą. Gyventojus apėmusi panika, daug savižudybių, o kada ir nuodų nesą galima gauti Budapešte, tai nelaimingieji šoka į Dunajų. Tokių išgriebtų aukų esančios pilnos dvi ligoninės vien tik Budapešte. Siūlė rašyti protesto laišką didžiųjų laikraščių redakcijoms.

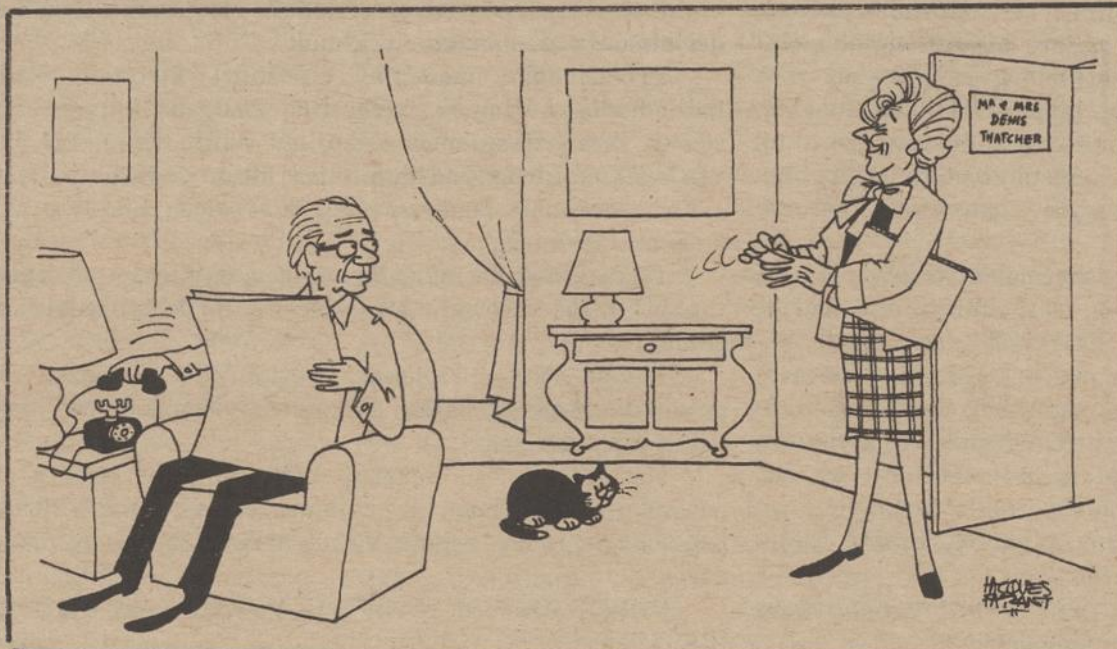
Po jo kalbėjo lenkas, pavaizduodamas padėtį deportacijų požiūriu Lenkijoje (deportuota apie pusantro milijono), rumūnas, čekas, aš ir latvis. Nustatyta surašyti susirinkimo protokolą, kuriam įžangą ir konkluziją surašys Gafencu resp. Eckhardt (buv. Vengrijos premjeras), o visi kalbėjusieji įteiks p. Gafencu įtraukti į tą protokolą jų pasakytas kalbas (1-2 puslapius). Tas protokolas bus įteiktas NCFE vadovybei su prašymu jį tinkamai panaudoti. Be to, p. Eckhardt bandys surašyti laišką redakcijoms, surišant jį su Maliko pasakymu, kad Sovietų Rusija nieko nepuola, niekam

negresia ir niekeno agresijos neremia.

Paskutinis kalbėjo ambasadorius Garraux, kuris susiejo deportacijų klausimą su dabar gyvenama tarptautine padėtimi. Jis davė tokią įvykių ir padėties analizę (kalbėjo atvirai, nes sakėsi jaučiasi en famille). Esama (JT sferose ir kitur) dvejojo Maliko paliaubų pasiūlymo aiškinimo, būtent: (a) agresija Korėjoje buvo Kominformo klaida, nes Maskva buvo tikra, kad Vakarai pasitenkins popieriniu protestu. Agresija išsivystė į labai rimtą ir pavojingą reikalą, ypač po to, kai tapo sutriuškinęs geriausios Mao-Tse-Tungo divizijos. Peipingas reikalauja efektyvės Sovietų pagalbos, ypač aviacija ir sunkiaisiais tankais bei pabūklais. Maskva iš viso nenorinti tų ginklų kiek didesniame kiekyje duoti kinams, kurie nemoka tinkamai juos panaudoti ir daug pa lieka priešui; nenori, kad modernieji sovietų lėktuvai ir tankai patektų į priešo rankas. O kas svarbiausia, Maskva bijo, kad tuo atveju amerikiečiai puls Mažūriją, išlaipins - kaip tat siūlė gen MacArthuras - Chiang-KaiSeką į Kiniją ir tuomet būtų rimtas pavojus, kad per keletą savaičių Kinija būtų dezintegruota ir visi sovietų planai Azijoje apversti aukštyn kojomis. Maliko paliaubų pasiūlymas yra rimto kivičio tarp Peipingo ir Maskvos išdava. Tokia yra optimistinė, nes prileidžia sovietų silpnumą ir baime, versija.

(b) Sovietai yra nusistatę pulti, ir tai dar šiais metais, Vakarų Europą. Galvodami ir planuodami militarinėmis (v. Clausewitz'o) kategorijomis ir pasimokę iš Hitlerio klaidos, jie vengia dviejų frontų karo. Todėl jie nori dabar, po to kai nutrūko Paryžiaus konferencija, baigti karą Korėjoje ir pasiliuosuoti rankas Europoje. Satelitinės Europos valstybėse ir Raudonojoje Kinijoje vyksta didelio masto kariniai pasiruošimai ir drauge 'apsivalymas' nuo nelojalaus elemento. Į Lenkiją, Rumuniją, Vengriją, Bulgariją ir Čekoslovakiją vežama daug rusų kariuomenės ir ginklų, skubiai statomi aerodromai ir sutvirtinimai, tiesiami antrieji gele-

PO RINKIMŲ DIDŽIOJE BRITANIJOJE...

— Tai man buvo, brangioji, Philip Eidimbourg man pareiškė užuojautą.

WANTED 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS
WITH JOB SHOP EXPERIENCE.
O. D. GRINDERS
SURFACE GRINDERS
LATHE OPERATORS
MILL HANDS
Starting wage \$7.00 per hour to start depending on experience. Benefits & overtime. Apply
LANE PUNCH
25907 TROWBRIDGE
INKSTER, MICH. 48141
(20-23)

Wanted 1st Class Skilled LATHE HANDS MILL HANDS
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. And be experienced in form work. Fringe benefits & overtime.
313-365-4260
(20-28)

OPPORTUNITY FOR CHIEF REGISTERED PHYSICAL THERAPIST TO HEAD DEPARTMENT AND REGISTERED PHYSICAL THERAPIST
Needed immediately to direct a recently completed modern department in an 83-bed hospital. Excellent salary and benefit program. Contact Personnel Director at COVINGTON COUNTY HOSPITAL, 601-765-6711 or P. O. Box 386, Collins, Miss. 39428. We are an equal opportunity employer.
(20-26)

KŪRYBA IR MOKSLAS

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Pasirodo, ir anapus geležinės uždangos mūsų kalba kenčia panašius vargus. Šių metų Valstiečių laikraščio nr. 33 yra lietuvių kalbos ir literatūros instituto mokslinio bendradarbio A. Balašaičio straipsnis **Branginkime žodį** — apie žemės ūkio tarnybose pasitaikančias kalbos negeroves. Pavyzdžiui, peikiama, kad statistikos raštų santrumpos jau imamos perkelti į žodinę kalbą išsitariant: nebe hektarai, o tikrai trumpas ha! Arba visur įkyriai kišamos standartinės, nebegyvos frazės, kanceliariiniai posakiai, lyg štampai, tuo būdu net aukštesnį, kone moksliską stilių vaidinant. Taip esą žodžiai ne savo reikšmė arba ir visai nereikalingai pavartojami. Girdi, vykdomė darbus (o iš tiesų — dirbame), svarstome ar sprendžiame problemas, kovojame ir panašiai.

Tokio išpūsto stiliaus duodamas pavyzdys: "Remontas vykdomas sutinkamai su nustatytu grafiku" — pataisomas: Remontuojama pagal grafiką. Arba kitas: "Augalų priežiūra buvo atliekama prisilaikant agrotechninių nurodymų" — Augalus prižiūrime pagal agrotechnikos nurodymus. Dar toksai: "Šienas džiovinamas aktyviosios ventiliacijos pagalba" — šienas džiovinamas aktyviaja ventiliacija.

Tai vis stilistinės ir sintaksinės ydos, pirmu žvilgsniu kai kam nė nesučiupiamos, kad gramatiškai sakinyse atrodo tvarkingas. Idėtas ir atvejais panašus į anąjį Ant. Vaitėno peršamą **Viskas tvarkoj**, t. y. vietininko linksnis būdo aplinkybei: "Įpareigoti, kad sėją pravestų aukštame agrotechnikos lygyje". Pasak A. Balašaičio, "paprasciau ir taisyklingai parašytume: ...kad sėją atliktų pagal agrotechnikos reikalavimus". Greta dar kitas panašus pavyzdys pateiktas: "Materialinių vertybių sandėliavimas nelabai aukštame lgyje" — ir čia vietininkas esąs "grubi kalbos klaida".

Taip tad kalbos gedimo reiškiniai ten ir čia dažnai būna tie patys. Ir mūsų spaudoj apstu tokių standartinių, negyvų posakių, kai tingime sąmoningai protauti ir tikslingą minties išraišką kurtis.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Vestuvių sutarties scena iš Chicago Lietuvių Operos pastatymo "Lucia di Lammermoor" š. m. balandžio 22 ir 28 dienomis. Iš kairės: Liučijos brolis Enrico — Algirdas Brazis, Liučija — Gina Čapskauskienė, priverčiama tekėti už nemylimo vyro, Arturo — Antanas Pavasaris skaito savo vestuvių sutartį, kurią laiko pilies kapelionas Raimodo — Jonas Vaznelis.

J. Kuprio nuotr.

Spaudos draudimas

Gegužės 3 d. Dirvoje buvo paskelbtas P. Lelio laiškas, kuriuo pasiūta ištaisyti "netikslumus ir prieštaravimus" mano ankstyvesniam tuo reikalu straipsnyje. To tikslas buvo neįsileidžiant į smulkesnės, išvesti paralelę tarp vadovaujančio lietuvių sluoksnio laikysenos spaudos draudimo metais ir dabar. Dėkui už gerus norus, tačiau mane betikslindamas P. Lelis pats pridarė tiek klaidų, kad syki vėta iš pagrindų išsiaiškinti.

Spaudos draudimo raštiška pradžia laikytinas 1864 m. birželio 5 d. Muravjovo laiškas Vilniaus cenzūros komitetui, kuriame sakoma:

"Kartu su šiuo siųsdamas lietuviško elementoriaus egzempliorių, spausdintą rusiškom raidėmis, ir leisti juos spausdinti tik tada, kai jie bus perrašyti rusiškom raidėmis pagal pridėdamą pavyzdį." (žiūr. Vėbros: Lietuviškos spaudos draudimas XIX a. antroje pusėje).

Praktikoje nebuvo pasitenkinta vien tik oficialiais leidiniais ir elementoriais. Vilniuje L. Ivinskis ruošė 1865 m. kalendorių kirilica. Už metų Muravjovą pakeitęs Kaufmanas vidaus reikalų ministeriui rašė, kad jo pirmatakas Vilniaus cenzūros komitetui buvo davęs "žodinį įsakymą visas knygas ir rankraščius žemaičių, lietuvių ir latvių tarmėmis ateityje ligi atskiuro potvarkio leisti spausdinti ne kitaip, kaip tik rusiško civilinio raidyno raidėmis."

Pats Kaufmanas savo 1865. 9. 6 slapto aplinkraščiu Nr. 96 Vilniaus, Gardino, Kauno, Minsko, Vitebsko ir Mogiliovo gubernatoriams įsakė uždrausti visiems spaustuvių, litografijų ir chromolitografijų savininkams spausdinti savo įmonėse bet kokius leidinius lotyniškom - lenkiškom raidėmis lietuvių ir žemaičių tarmėmis ir uždrausti tokius leidinius įvežti. Tą pačią dieną Kaufmanas pranešė Vidaus reikalų ministeriui P. Valujevui apie savo

aplinkraštį ir prašė, kad čia išvardintos priemonės būtų išplėstos likusiom imperijos dalims, kad tuo būtų visiškai panaikinta galimybė leisti žemaitiškąs knygas lotyniškomis raidėmis.

Pagal Vytautą Merkį, į tai atsiliėpdamas Valujevas 1865. 9. 23 pasirašė aplinkraščių Nr. 141, kurio pranešama, kad Kaufmano įsakymas duotas pavaldiems gubernatoriams yra vykdytinas, o lietuvių spaudos "lotyniškų - lenkiškų raidynų uždraudimas reikalingas didesnei lietuvių ir latvių asimiliacijai". Aplinkraštis išspausdintas 75 egz. tiražu. Priešingai Lelio teigimui, caras jo netvirtino ir net nebuvo gavęs.

Mano minimą caro žodinį įsakymą paskatino mažesnių pareigūnų pasipiktinimas, kad Rusijos Mokslų Akademijs, nepaisydamas visų įsakymų ir aplinkraščių, ėmė leisti K. Donelaičio kūrybą, spaudai paruoštą vokiečių kalbininko akademijos nario-korespondento Augusto Schleicherio. Visi lietuviški tekstai buvo pateikti lotyniškom - lietuviškom raidėmis. Knyga pa-

sirodė 1865 metais. Dėl to Peterburgo dienraštyje "Ruskij invalid" pasirodė neva "Balsas iš Lietuvos", kurio autorius buvo Peterburgo universiteto istorikas Vladimiras Lamanskis, pagyręs Donelaitį kaip "vienintelį originalų lietuvių poetą, ir puikų poetą, kuris būtų įgijęs garsią šlovę, jei būtų rašęs labiau išplitusia kalba", prikiša, kad akademija išdo pinigais Donelaitį išleidusi modifikuotom "lenkiškom raidėm", kai tuo tarpu lietuvių raidynas jau esąs pakeistas ir sėkmingai naudojamas mokyklose.

Akademijs į tai atsakė, kad Donelaičio raštai yra svarbūs visiems, kurie tyrinėja lietuvių kalbą ir pačią tautą, lietuvių-slavų kalbų grupės praeitį, ir kad vadovaudamasi moksliniu metodu šiuos raštus ji skelbė originaliu raidynu, primtų visų filologų. Gale akademija pabrėžė:

"Tad mįslė, kuria mato 'balso iš Lietuvos' autorius, yra gana paprasta, jei į Donelaičio išleidimą žiūrėsime sveiku mokslininko žvilgsniu, o ne per apgaulingą išankstinių pseudopatriotinių nusistatymų prizmę."

Per Valstybės Tarybos valstybės sekretorių Lenkijai N. Miliutiną nepasitenkinimas akademiją pasiekė ir patį carą, kurio reakcija tas Miliutinas perdavė savo 1866. I. 30 raštu:

"... viešpats imperatorius, iškilus klausimui dėl Augustavo ir gretimų gubernijų liaudies mokyklų aprūpinimo lietuviškomis mokymo knygomis bei dėl priemonių lietuvių kalbai mokytis spausdinimo apskritai, malonėjo įsakyti, kad ateityje visi valdiniai leidiniai lietuvių tarmėmis būtų spausdinami būtinai rusiškom raidėmis, kaip jau pastaruoju laiku daroma ne tik vyriausybinuose, bet ir privačiuose lietuvių leidiniuose. Tuo pat metu imperatoriui tapo žinoma, kad

(Nukelta į 6 psl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS CHICAGOS SKYRIUS
MALONIAI KVIEČIA VISUS !

PAVASARINĮ BANKETĄ

1979 M. GEGUŽĖS MĖN. 26 D. 7:30 VAL. VAK.

LIETUVIŲ TAUTINIULOSE NAMULOSE, 6422 SO. KEDZIE AVE., CHICAGOJE.

Programoje: dainininkė Vanda Stankienė, Jūratė Statkutė de Rosales (iš Venezuelos) ir rašyt. Vytautas Alantas, 1979 m. Dirvos novelės konkurso laureatas. Šilta vakariene ir šokiai grojant Ažuolo Stelmoko orkestrui. Asmeniui kainą \$12.50. Vietas prašo iš anksto rezervuoti pas A. Švažą (312) 964-1061 ar O. Daškevičienę (312) 778-7864.

ALT S-GOS CHICAGOS SKYRIUS

Australijos padangėje

Antanas Laukaitis

DOVANA MINISTERIUI PIRMININKUI

Melbourn'o radijo 3EA stotyje, Australijos ministras pirmininkas Malcolm Fraser turėjo susitikimą su etninių radijo programų vadovais ir paskirų tautybių atstovais. Be kitų tautybių, lietuvių grupę sudarė: Melbourn'o LB Apylinkės pirmininkas Albinas Pocius, Rūta Pocienė ir Alisa Baltukonienė. Ministeris pirmininkas savo kalboje pasiūlydavo etninių grupių paskiru darbu Australijoje ir

SPAUDOS DRAUDIMAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

Imperiatoriškoji mokslų akademija neseniai išleido lietuvių poeto Donelaičio eilių rinkinį lotyniškais raidėmis. Nekalbėdamas apie filologinius tyrimus, kurie yra šiame leidinyje ir turi specialę reikšmę, jo didenybė malonėjo pastebėti, kad spausdinti Rusijoje valstybės lešomis išstisus lietuviškus kūrinius lotyniškai abėcėle dabartinėmis sąlygomis neturi būti leidžiama, ir todėl malonėjo įsakyti pranešti apie tai Mokslų akademijai, kad ji tuo vadovautųsi.

Šis caro įsakas viešai paskelbtas nebuvo. Caro pareigūnas — komentuoja V. Merkys — matyt atrodė, kad toks 'antracilis dalykas', kaip lietuvių spaudos klausimas tvirtai išspręstas ir nebus jėgų, kurios jį vėl iškeltų.

Gotiškas raidynas lietuviams irgi nebuvo leidžiamas, nors ir ne įsakmiai. Vyriausioji spaudos valdyba išaiškino, kad į Rusiją neturi būti išleidžiamos žemaitiškos knygos ne rusiškų šriftu.

1864. 7. 18 laikraštyje "Denj" pasirodė A. Hilferingo straipsnis, giriantis kirilicos įvedimą lietuvių raštui. Autorius rašė, jog latvių naudojamas raidynas esąs labai netobulas, todėl siūlė kirilicą. Tas pat Hilferingas, pats nemokėdamas latviškai, rekomendavo Mikolajų Sololovą, kilusį iš Latvijos, kuris skubiai sudarė latvišką elementorių. Muravjovas 5,000 egzempliorių pasiūsdino į Vitebskio gubernijos latvių gyvenamas vietas. V. Merkys teigia:

"Vis dėlto Rygos generalgubernatoriui ir pačiai vyriausybei vengiant aštrinti politinę padėtį Kuršo ir Liflandijos gubernijose, įvedant kirilicą teką apsiriboti tik jam (Muroviovui) pavaldžia latvių teritorijai (Latgalija)." V. M.

PLB VICEPIRMININKAS V. KLEIZA AUSTRALIJOJE

Jau savaitę laiko kaip Sydnėjuje vieši PLB vicepirmininkas chcagietis Vaclovas Kleiza. Sydnėjuje jis turėjo susitikimus su vietinės bendruomenės atstovais, ateitininkų vadovais, spaudos ir kitų organizacijų vadovaujančiais žmonėmis. Gausiai atsilankiusių sydnėjiečių Lietuvių Klube įvykusiame Vilniaus 400 metų minėjime, jis padarė labai įdomų pranešimą apie dabartinės PLB jau nuveiktus darbus ir jų ateities planus. Jis, dideliu sydnėjiečių, o tuo pačiu ir visos Australijos lietuvių džiaugsmui, pranešė, kad yra numatoma, jog dar šių metų pabaigoje į Australiją atsilankys mūsų pamėgtoji ir, visuomet taip laukiama, solistė "Kanados lietuvių lakštingala" Gina Čapkauskienė. Taip pat jis davė daug vilčių, pasakydamas, kad į sekančias mūsų Lietuvių Dienas atsilankys ir pats PLB pirmininkas inž. V. Kamantas. Po savo kalbos, jis padarė didelę staigmeną, iškviesdamas Australijos Bendruomenės laikraščio "Mūsų Pastogės" redaktorių Vincą Kazoką ir buvusį sportininkų išvykos į Kanadą ir Ameriką vadovą Antaną Laukaitį ir jiems, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu, įteikė po Karaliaus Mindaugo medalį. Iš Sydnėjaus V. Kleiza išskrido į Adelaidę, kur susitiks su Krašto Valdyba, jos pirmininku V. Neverausku ir dabartine ALFAS valdyba ir jos pirmininku J. Jonavičium, dalinai apsvarstant galimybes ir dėl rengimo mažesnės pasaulinės sporto šventės Australijoje. Vėliau, aplankęs Melbourną ir N. Zelandiją, jis grįžta atgal į Chicagą.

SPORTINIS SPORTO IVYKIS

Pirmą kartą per 30-tį gyvavimo metų, Sydnėjaus sporto klubo "Kovo" ir visos Australijos lietuvių sportiniame gyvenime, sporto klubui "Kovui" pradėjo vadovauti moteris, ko iki šiol dar nėra niekada buvę. Ir ši, naujoji "Kovo" pirmininkė, yra iškilioji

mūsų sportininkė Sydnėjaus filisterių būrelis vadovė, dantų gydytoja Nita Grincevičiūtė - Wallis. Nuo pat savo vaikystės dienų, turėdama vos 12-ą metų, ji pradėjo žaisti stalo tenisą, vėliau krepšinį ir dar vėliau pamėgo slidinėjimą. Yra stalo tenise laimėjusi Mittagongo miesto, savo koledžio, universiteto, Sydnėjaus ir Australijos lietuvių čempionės titulus ir ne vieną kartą yra reprezentavusi Australijos lietuvius įvairiuose turnyruose. Kartu su naująja "Kovo" valdyba, kuri savo amžiumi yra jaunesnė už anksčiau buvusias, ji yra numaciusi daug naujų darbų, iš kurių svarbiausias būtų įtikinimas ir prisidėjimas prie sporto salės statymo šalia dabartinio Lietuvių Klubu, kurio direktoriai, paskutiniu metu, pasidarė šios salės statybai gana abejingi. Naujajai pirmininkei ir jos visai valdybai linkėtina daug sėkmės jų ateities darbuose.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS

Dar, tik prieš kelius metus įsteigtas Australijos Lietuvių Fondas, diena iš dienos didėja ir auga. Jau iki šiol jis atliko daug gražių darbų, tačiau jis dar nėra toks didelis, kaip kad esantis Amerikoje, nors da-

bar vis daugiau ir daugiau atsiranda jo narių ir jis didėja. Šiuo metu jis yra pasiryžęs išugdyti Melbourne šaltinių (reference) biblioteką ir parūpinti sąlygas Australijos lietuvių archyvu. Šio viso reikalo užuomazgą yra davęs velionis mūsų kultūrininkas Antanas Krausas, tačiau tuo metu ši idėja nebuvo įmanoma įgyvendinti. Buvo tik įsteigta Krašto Valdybos biblioteka, kuri dabar yra perleista Lietuvių Fondui. Dabar bus įsteigta tik šaltinių Biblioteka, duodanti visas informacijas ne tik patiems mums, bet ir visiems užsieniečiams ir spaudai. Tam reikalui yra sudarytas komitetas iš 5-7 asmenų, kurie bus šios bibliotekos šeimininkai.

TELLER

WORK NEAR HOME
EAST AND WEST SIDE OPENINGS
TELLER TRAINEES
PERMANENT PART-TIME
EXCELLENT SALARY
PAID VACATIONS
PAID HOLIDAYS
FREE LIFE INSURANCE
FREE CHECKING ACCOUNT

If you have good math aptitude, work well under pressure and have had some experience working with money in the past, we want to talk with you. Please apply in person PERSONNEL DEPT., 15th floor of our lower complex, at

CLEVELAND TRUST
900 Euclid Avenue
Cleveland, Ohio 44115

An Equal Opportunity Employer M/F (18-22)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint
Anthony
Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Antanas Juodvalkis

LB Vidurio Vakarų (Chicago) apygardos apylinčių atstovų suvažiavimas įvyko š. m. balandžio 29 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Susirinkimą atidarė ir jį pravedė apygardos pirm. Kazys Laukaitis, o sekretoriavo — valdybos nariai: Agnė Katiliškytė ir Juozas Ivanauskas. Maldą sukalbėjo PLB valdybos vicepirm. ir Jaunimo Centro direktorius tėvas Antanas Saulaitis, S.J. Dalyvavo 96 atstovai ir 11 svečių (nevisi svečiai įsiregistravo).

Į prezidiumą pakvietė PLB pirm. V. Kamantą, Krašto valdybos vicepirm. M. Jakaitį ir Lietuvių Fondo Tarybos pirm. dr. A. Razmą, jam nesant, Antaną Juodvalkį. Registraciją vykdė Marquette Parko apylinkės nariai, vadovaujami A. Kareivos. Nominacijų komisiją sudarė: J. Rugelis (pirm.), A. Markelis ir R. Barauskaitė, rezoliucijų komisiją — P. Plačas (pirm.), V. Kerelytė ir J. Šlajus.

Suvažiavimą sveikino PLB pirm. V. Kamantas, Krašto valdybos vardu — vicepirm. M. Jakaitis ir Lietuvių Fondo — A. Juodvalkis. Sveikintojai džiaugėsi

gražia apygardos lietuvių veikla ir teikiama parama. Ragino gausiai dalyvauti rinkimuose.

Pranešimai

Pirmininko ir išdininko pranešimai buvo atspausdinti ir prie registracijos įteikti kiekvienam dalyviui. Žodžių pranešimą padarė švietimo reikalų vadovas Juozas Plačas ir Apygardos rinkiminės komisijos vardu Juozas Šlajus. Kontrolės komisijos aktą perskaitė Vytenis Šilas. Taip pat pranešimą padarė Pasauliečių teisėms apsaugoti šv. Kazimiero lietuvių kapinių komiteto pirm. Algis Regis.

J. Plačas į švietimo reikalus žvelgė realiai ir dalykiškai. Yra dvi problemos: lėšos ir mokiniai. Lėšomis rūpinasi tėvų išrinkti komitetai ir dalinai LB apylinkės. Vienur lengviau, kitur sunkiau, bet lėšos surenkamos ir mokyklos išsilaiko. Blogiau yra su mokinių skaičiaus mažėjimu ir lietuvių kalbos silpnėjimu. Kiekvienais metais mokiniai mažėja, o jų lietuvių kalbos mokėjimas silpnėja. Atidromos pagalbinės klasės visai ar silpnai lietuviškai mokantiems vaikams. Lie-

tuvišką švietimą galima išlaikyti tik kietu ir neatlaidžiu darbu. Aimanavimai ir rezoliucijos padėties neišgelbės. Reikia asmeniškai lankyti mokyklinio amžiaus turinčias šeimas ir jas įtikinti, kad vaikus leistų į liutuanistines mokyklas. Bėgimas iš lietuviškų kolonijų, kur yra liutuanistinės mokyklos, mažina mokinių skaičių. Tėvų nepakankamas tautinis susipratimas, veikia į lietuviškumo išlaikymą ir lit. mokyklas. Tik visų sujungtomis pastangomis galima išlaikyti lietuvių kalbą priaugančioje kartoje.

Apygardoje veikiančių lit. mokyklų mokiniams buvo paskelbtas rašinių konkursas ir kiekvienai temai paskirtos 3 premijos: I-ma — 60 dol., II-ra — 35 dol. ir III-čia — 25 dol. Laimėtojai buvo:

a) "Kodėl reikia mylėti Lietuvą" — St. Puodžiūnas, V. Tomkutė ir R. Polikaitytė;

b) "Laiškas lietuviui kaliniui Sibire" — L. Meilytė;

c) "Lietuviškos mokyklos reikšmė išeivijoje" — R. Ančiulytė, L. Vadeišaitė ir A. Budrytė;

d) "Okupuotoji Lietuva LKB Kronikose" — D. Gauriliūtė, V. Traškaitė ir V. Plėnis.

Premijas parūpino apygardos valdyba.

Diskusijos buvo trumpos, daugiau dėmesio skiriant lit. švietimui. Pateikti pranešimai priimti.

Apylinkių veikla

Apygardoje veikia 16 apylinkių. Dėl gyventojų kaitos kai kurių veikla silpnėja, o plačiai priemiesčiuose išsibarstę lietuviai, nestengia susiburti į apylinkę. Vienu laiku Lemonto apylinkė priklausė net 28 vietovių gyventojai ir vežiojo vaikus į lit. mokyklą. Žodžių pranešimus padarė 11 apylinkių, 1 apylinkė raštu, o 4 neatsiliepė. Matyti, nuotoliai, ligos ar kitos aplinkybės sutrukdė valdyboms atsiliiepti. Pažymėtinas tolimiausios apylinkės Hot Springs, Arizona, pareiginumas. Dalyvavo net du atstovai.

Apylinkių atstovų pranešimai buvo įdomūs ir atspindėjo gyvenamųjų vietų padėtį. Diskusijų metu daug vietos buvo skirta lit. švietimui ir veiklai amerikiečių visuomenėje. Būdinga, kad jaunesnieji veikėjai savo veiklą daugiau kreipia į amerikiečių tarpą: dalyvauja ruošiamuose festivaluose, parodydami tautinę kultūrą, meną, šokius, gintaro išdirbinius, tautodaile ir t.t. Tuo tarpu vyresnieji

vadovai daugiau tenkinasi lietuviybės išlaikymu savųjų tarpe, švietimu. Žinoma, ir vieni ir antri veikia yra gera ir reikalinga. Daugumoje abi šios darbo sritys sujungiamos ir gaunami puikūs rezultatai. Kai kas pasigedo aktyvesnės veiklos didžiausios lietuvių kolonijos — Marquette Parko apylinkės. Lietuvių susiskaldymas ir kai kurioje spaudoje nuolat kelami nepamatuoti šmeižtai prieš Lietuvių Bendruomenę, vadovaujančius žmones neišvengiamai veikia abejinguosius ir daugelis pasilieka nuosalyje, kad nepakliuvus ant piktų asmenų liežuviu. Be to, Marquette Parko apylinkėje yra daug gyvų organizacijų, kurios dirba tautinį ir kultūrinį darbą, tad apylinkės valdybai tenka tik stebėti ir užkaišioti atsirandančius plyšius.

Apylinkių pranešimuose atspindėjo nuolatinis aukų rinkimas. Pavyzdžiui paimesim nedidelės Melrose Parko apylinkės neseniai išleistą biuletinį, kuriame greta kitų reikalų yra minimos tik vienos metų bėgyje įvykdytos rinkliavos: Pasaulio Lietuvių Dienoms, LB Krašto valdybai švietimo ir kultūros reikalams, Argentinos lietuvių "Mindaugo" draugijos namams užbaigti, nepriklausomybės atstatymo minėjimo metu (pagal aukotojų valią — VLIKui, LB ar ALTai), Vasario 16-tos gimnazijai Vokietijoje ir atskirai vajų vykdė BALFo skyrius.

Matome, kad vienos metų bėgyje, mažoje lietuvių kolonijoje yra įvykdytos apylinkės valdybos 5 pinigines rinkliavos. Pridėjus BALFo rinkliavą, liutuanistinei mokyklai išlaikyti daromus vajus, nuolatinį Lietuvių Fondo rėmimą ir kai kurias atsitiktines rinkliavas, rasime, kad kiekvieną mėnesį lietuvis turi atidaryti savo piniginę lietuviybės išlaikymo ir laisvinimo reikalams. Jei nebūtų LB apylinkių, skaudžiai nukentėtų visa lietuviškoji veikla.

Vykdomųjų organų rinkimai

Į valdybą buvo pasiūlyti ir balsų gavo: Kazys Laukaitis 88 (perrinktas), Vilija Kerelytė 80, Juozas Ivanauskas 78 (perrinktas), Agnė Katiliškytė 75 (perrinkta), Danguolė Valentinaitė 71, Stasys Jakubauskas 63 ir Julius Valeika 53. Kandidatais liko Salomėja Daunienė (44) ir Romualdas Nemickas (42). Balsavo 90 atstovų, du balsai neužskaityti.

Į kontrolės komisiją išrinkti: Vytenis Šilas (73), Kostas Dočkus (60) ir Juozas Šlajus (58).

Kol balsai buvo skaičiuojami, atstovai kėlė visiems rūpimus klausimus ir svarstė ateities veiklos planus.

Didžiausias dėmesys skiriamas artėjančiam IV PLJ kongresui, įvykstančiam š. m. liepos 11-29 d.d. Europoje ir Tarybos rinkimams.

IV PLJ kongreso finansų komiteto pirm. dr. A. Paulius informavo apie lėšų telkimą ir numatomus renginius. Kaip žinoma, JAV kvota yra didelė — 80,000 dol., tad jai išpildyti ieškomi įvairūs būdai. Greta tiesioginio aukų rinkimo aukų lapais, daroma loterija ir Chicagos apygardos mažoji Lietuvių Diena, kuri įvyks š. m. liepos 1 d. Visas pelnas eina IV PLJ kongresui. Prašė visus dalyvauti ir jaunimo pastangas remti.

Kun. K. Kuzminskas pranešė, kad dar šiais metais išeis 4 tomai L.K.B. Kronikų: V-tas tomas lietuvių kalba ir pirmieji tomai anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis. Šių knygų išleidimas kainuos dešimtis tūkstančių, o pinigų tėra tik užuomazga. Prašė apylinkių valdybas paremti jų leidimą, o išleistas platinti plačioje masėje.

Rezoliucijų priėmimas

Rezoliucijas perskaitė J. Plačas. Kai kurios jų priimtos greitai, bet dalis susilaukė kritikos, buvo perredaguojamos ir plačiai svarstomos. Kitos paliktos tik, kaip siūlymai. Rezoliucijų komisija, raštu įteiktus pasiūlymus, matyti, neturėjo laiko perredaguoti, todėl iš atstovų susilaukė gyvų svarstymų ir sugaišino daug laiko.

Pabaigai

LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimas buvo prarastas demokratiškai, buvo leista pareikšti nuomonės, bet išlaikyta tvarka ir rimtis.

Suvažiavimą pagerbė atvykę Simas Kudirka, dr. Petras Vileišis ir A. Adomėnas (iš Kalifornijos). Sveikinimo žodžiuose svečiai džiaugėsi LB dirbamu darbu ir linkėjo nepavargti, nes mūsų darbų laukia rusiško komunizmo engiama lietuvių tauta. Susirinkimo dalyviai Simui Kudirkai sukelė ovacijas. Daug ištrūkusių iš raudonojo teroro ir patekusių į laisvus kraštus, pamiršta persekiojimus ir paskęsta visko pertekusioje aplinkoje.

Suvažiavimas baigtas sugiedojus Lietuvos himną. Pradėtas 10 val. ryto, o baigtas 5 val. p. p.

**MOLD MAKERS
DROOP AND REIN
OPERATORS
MOLD LEADERS
DAY & NIGHT. SHIFTS.
TOP WAGES BENEFITS
EXPERIENCED PEOPLE ONLY.
ASK FOR BOB WEDGE
FORMATIVE MOLD
6580 Cotter
Sterling Heights, Mich.
313-588-8170**

(17-20)

"Amber Holidays"

1979 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

VIENOS SAVAITES: Maskva/Vilnius

Balandžio 25 — \$795.00	rugpiūčio 2 — 865.00
gegužės 2 — \$829.00	rugšėjo 19 — 829.00
gegužės 16 — 839.00	rugšėjo 26 — 829.00
birželio 7 — 859.00	spalio 10 — 829.00
liepos 12 — 865.00	

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Birželio 20 — Leningradas 2, Vilnius 5, Ryga 2, Maskva 2, Helsinkis 2\$1189.00
rugpiūčio 2 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis\$1399.00
rugpiūčio 8 — Leningradas 2, Vilnius 5, Ryga 2, Maskva 2, Helsinkis 2\$1189.00

VISOS GRUPĖS aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL.
REGISTERED OHIO TRAVEL AGENT # TA 0324.

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS SUSIRINKIMAS

St. Butkaus šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyko š. m. gegužės 6 d. šv. Antano parapijos patalpose. Susirinkimą pradėjo kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas ir jam praversti pakvietė Balį Gražulį pirminku ir Elzbietą Jodinskienę sekretore.

Balys Gražulis perskaitė susirinkimo darbotvarkę, kuri be pataisų buvo priimta. Sekė valdybos narių pranešimai: pirm. Vinco Tamošiūno, moterų sekcijos vadovės Adelės Poderienės, išd. Juozo Augaičio, revizijos komisijos pirm. Juozo Leščinsko, kuopos garbės teismo pirm. Marijono Šnapščio. Dėl pranešimų daug diskusijų nebuvo — priimti kaip pranešta.

Kuopos garbės teismo pirmininkas, kuopos steigėjas ir kuopos vėliavos mecenatas Marijonas Šnapštys pakeltas į kuopos garbės šaulius.

Į kuopos valdybą 1979 metams išrinkti: Vincas Tamošiūnas — pirmininku ir kun. Alfonsas Babonas, Lidija Mingėlienė, Stefani-ja Kaunelienė, Adelė Poderienė, Petras Bliūdžius, Kazys Sragauskas, Jonas Markus, Juozas Augaitis, Petras Želvys, Justas Preibys,

Danutė Petronienė ir Emilija Kutkienė — nariai. Valdyba pareigomis dar nepasiskirstė.

Į revizijos komisiją: Juozas Leščinskas — pirmininkas ir Edvardas Milkus ir Juozas Mačiulaitis — nariai. Į kuopos garbės teismą — Marijonas Šnapštys — pirmininkas ir Juozas Briedis ir Antanas Grinius — nariai. Balys Gražulis ir Juozas Černiauskas — kandidatai.

Išrinkus valdybą buvo pagerbti mirę kuopos nariai: Juozas Tamošiūnas ir Jonas Šostakas.

Į šaulių sąjungos suvažiavimą, kuris įvyks gegužės 19-20 d. Chicagoje vyks: V. Tamošiūnas, Marijonas Šnapštys, Juozas Leščinskas, Lidija Mingėlienė, Kazys Sragauskas, Antanas Radzevičius ir Antanas Grinius.

V. Tamošiūnas papasakojo savo kelionės įspūdžius iš Los Angeles lietuvių gyvenimo. Jis buvo nuvykęs ir dalyvavo Juozo Daumanto šaulių kuopos 15 metų ir Vlodo Pūtvio 50 metų sukakčių paminėjimo.

Gegužės 28 d. 10-11 val. (kapų puošimo diena) kuopos kapelionui vadovaujant vykstama į Holy Sepulchre kapinės ir ten pagerbsime mirusius kuopos šaulius.

Abiturientų balių Detroito pravedę Narimantas Udrys, Danguolė Jurgutienė, abiturientė Asta Jurgutytė ir jos palydovas Vidas Neverauskas. J. Urbono nuotr.

Moterų sekcija tam reikalui siūva vėliavėles.

Susirinkimas baigtas visiems sugiedant Lietuvos himną. Po susirinkimo sekė moterų sekcijos surengti užkandžiai.

KARTĄ PAVASARĮ...

Š. m. balandžio 28 d. Kultūros Centre Detroito Gabijos ir Baltijos tuntų skaučių ir skautų tėvų komitetas, surengdamas tradicinį abiturientų išleistuvių pobuvį "Kartą pavasarį", vėl padarė gerą darbą visuomenei ir išeinantiems į gyvenimą jaunuoliams.

Pobuvį, pasveikindamas apie trejetą šimtų susirinkusių dalyvių, atidarė komiteto pirmininkas Algis Rudis, pakviesdamas praversti programą bei pristatyti abiturientus Detroito lietuvių visuomenei ps. Danguolę Jurgutienę ir Narimantą Udri.

Chicagos Neo-Lithuanų orkestrui grojant, grakščiai įžygiavo 13-ką palydovų bei palydovių lydimų abiturientų ir abiturienčių, kurių pristatyme pobūvio dalyviai buvo supažindinti su kiekvieno jaunuolio pomėgiais, pasižymėjimais ir veikla skautuose ir ateitininkuose bei kitam lietuviškam gyvenime ir moksle. Atsakydami į pačių abiturientų ištrauktus klausimus, jaunuoliai turėjo progą pasisakyti ir subtiliais savojo gyvenimo klausimais.

Susirinkusiems buvo pristatyta abiturientės ir abiturientai: Kristina Butkūnaitė, Regina Butkūnaitė, Vida Dumčiūtė, Darius Skiotys, Linas Mikštas, Asta Jurgutytė, Rasa Kutkutė, Rimas Matvekas, Laura Leonavičiūtė, Paulius Jankus, Karena Panavaitė, Dainė Rugieniūtė ir Linas Erlingis.

Po pristatymo abiturientės praturtino šio gražaus subuvimo programą su tradicine Sadute, saulės ir pavasario pasveikinimo bei padėkos saulei už motinišką

globą šokių, kurį paruošė Galina Gobienė. Užbaigusios šokį merginos kaip bitutės pasklido po salę ir, reikšdamos padėką savo mamytėms, apdovanojo jas gėlių puokštėmis turėtomis pristatymo ir Sadutės šokio metu. Po to vėl susispietusios draugėn padainavo mokytojoms skirtą dainą, kurią paruošė ir dainavimui vadovavo muzikas Stasys Sližys.

Abiturientus sveikino: ateitininkų vardu Vida Neverauskaitė, LB Detroito apylinkės vardu Algis Rugienius, Gabijos ir Baltijos tuntų skautų ps. Dalia Gilvydienė, praeitų metų abiturientų Paulita Abariūtė. Visų susirinkusių linkėjimus perdavė Danguolė Jurgutienė nusakydama kas yra gyvenimo laimė.

Neišžėstose ir puošniai lietuviškumo gijomis bei lietuviybės mintimis perpintose išleistuvėse po abiturientų valso, į kurį įsijungė ir jų tėveliai bei dauguma pobūvio dalyvių, vaišės ir šokiai su lietuviškų ratelių bei dainų įtarpais tęsėsi iki vėlomos.

Šis subuvimas buvo mūsų vertinga dovana abiturientams, gražus bendradarbiavimo ir daugelio įdėto dar-

bo aukos pavyzdys. Bene ypatingiausiu būdu abiturientus pagerbė ir iškėlė "Kartą pavasarį" Detroito tortų karalienė Pranė Balandienė paaudodama net 4 tortus. Ačiū jai, ačiū visiems! Lietuviškas skautiškas ačiū!

J. Gutis

WANTED
TOOL AND DIE MAKERS
DIE REPAIR
TOOLROOM MACHINIST
Permanent, full time, benefits.
Apply in person
UNIVERSAL METAL
PRODUCTS
29980 LAKELAND BLVD.
WICKLIFFE, OHIO 44092
An Equal Opportunity Employer (18-24)

EXPERIENCED
SET UPS PERSONS
Plastic injection molding. Union Shop.
All benefits. Excellent hourly rate,
and overtime.
Send resume to:
REFLEX
P. O. BOX 7068
WINDSOR, ONT., CANADA N9C 3Y8
(18-22)

WANTED
WELDERS
Must be experienced in
ARC, MIG, & TIG.
Also
EXPERIENCE SHEETMETAL
LAYOUT/FITTERS
Must have at least 5 years experience
FOR MISCELLANEOUS JOB SHOP
FABRICATION OF SHEETMETAL &
LIGHT STRUCTURAL & PLATE.
Must be able to work with prints.
Advancement, high hourly rate, over-
time, excellent benefit package, steady
work with variety. Apply in person:
E. & W. SERVICES, INC.
7876 ENTERPRISE DR.
MENTOR, OHIO
216-951-1500 (17-23)

MULTIPLE DRILL HEAD ASSEMBLERS BORING MILL OPERATORS GEAR SHAPERS JIG BORE OPERATORS RADIAL DRILL OPERATORS

Excellent pay rate. Excellent machines. Full benefits. DTA shop with steady overtime. Night shift positions. Must prove 8 years of experience or Journeyman status.

NOW IS THE TIME TO JOIN THE #1 TEAM
Please apply in person at:

F. JOS. COMPANY

DRILL-WAY DIVISION
23247 Pinewood Warren, Mich. 48091 (15-29)

TOOL MAKERS AND DIE MAKERS

Associated Spring Barnes Group Inc., Plymouth Division is now accepting applications for tool makers and die makers for the day and afternoon shifts. We offer top wages, company paid Blue Cross/Blue Shield, drug plan, etc. along with excellent working conditions.

TOOL MAKERS AND DIE MAKERS

Mut have 8 years industrial experience or a journeymans card.
APPLY AT THE EMPLOYMENT OFFICE:
ASSOCIATED SPRING BARNES GROUP INC.
40300 Plymouth Rd., Plymouth, Mich. 48170
Phone: 313-453-6100, Ext. 265
Located west side of I-275; 1 mile south of I-96

Associated Spring BARNES GROUP INC.
An Equal Opportunity Employer M/F (19-20)

INGERSOLL RAND EPC DIVISION OKMULGEE, OKLAHOMA.

Is Growing fast and have immediate openings for:

MACHINIST: With experience on VTL, HBM, Lathes and Mills.

ONE PRODUCTION PLANNER:

ONE QUALITY CONTROL INSPECTOR

Benefits include: Annual vacation, 10 Holidays, paid medical & life insurance, fully paid pension & work uniforms.

WHY COMMUTE TO TULSA? Call Mr. Hugh Garrison, for immediate oppointment at 918-756-1828. (19-22)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

GAUSUS IR DARBINGAS LIETUVIŲ FONDO NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Fondo metinis narių suvažiavimas įvyko š. m. gegužės 5 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Dalyvavo 116 narių, atstovaudami 3935 balsus.

Suvažiavimui pirmininkavo dr. Jonas Valaitis iš Chicago, Vytautas Kutkus iš Detroito ir Vacys Slotkus iš Kolumbijos; sekretoriavo Milda Lenkauskienė iš Clevelando ir Daina Kojelytė iš Chicago.

Žodžiu sveikino Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamanas, ALTos atstovas dr. Jonas Valaitis ir JAV Krašto valdybos vicepirmininkas Antanas Gailiusis. Raštu — gen. konsulė Juzė Daužvardienė ir tėvas Bernatonis, savo ir Vasario 16 gimnazijos vardu. Ši sveikinimą paskaitė Ona Zailskienė.

Sundarytos šios komisijos: registracijos-mandatų, nominacijų, balsų skaičiavimo, rezoliucijų-nutarimų ir spaudos.

Pranešimus padarė: Tarybos pirmininkas dr. Gediminas Balukas, Valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma ir išdininkas Kazys Barzdukas, Investavimų komisijos vardu — Viktoras Naudžius, Pelnų skirstymo komisijos pirmininkas dr. Kazys Ambrozaitis, Lietuvių Fondo leidinio naujasis redaktorius Apolinaras Bagdonas, Kontrolės komisijos pirmininkas Antanas Šantaras.

Po trumpų diskusijų pranešimai buvo priimti, nors buvo keliamas klausimas dėl Lietuvių Bendruomenės ryšio su Lietuvių Fondu. Paskaičius įstatų 30 paragrafą ir paaiškinus žodžiu, klausimas buvo išmestas.

Pagal įstatus kiekvienais metais renkamas vienas trečdalis Tarybos narių. Dauguma balsų trijų metų terminui išrinkti šie Tarybos nariai: dr. Antanas Razma, Vytautas Kutkus, dr. Gediminas Balukas, Daina Kojelytė, dr. Jonas Valaitis ir dr. Jonas Račkauskas.

I kontrolės komisiją išrinkti: Antanas Šantaras, Pranas Turūta ir Algimantas Gleveckas.

Milda Lenkauskienė iš Clevelando pranešė, kad Ohio apylinkė į Lietuvių Fondą yra įnešusi 85,500 dolerių, kuriuos sudėjo 270 lietuvių. Stambiausias aukotojas yra Petras Milašius, savo įnašą padidinęs iki 5,000 dolerių. Taip pat perdavė ir Venezuelos lietuvių sveikinimus.

Vytautas Kutkus pranešė, kad Detroito 326 lietu-

viai yra sudėjęs 75,500 dolerių.

Apie St. Peterburgo Floridos lietuvių pastangas remti Lietuvių Fondą, informavo dr. Antanas Razma, š. m. balandžio 25 dieną specialiai dalyvavęs jų rengtoje vajaus vakarieneje, kurios metu gauta 4,000 dolerių aukų.

Išklausyti ir svarstyti įvairūs pasiūlymai ir paklausimai.

Kun. Kazimieras Kuzminskas ir vėl prašė didesnės paramos leidžiamai Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikai. Šių metų "Kronikos" yra skirtos 400 metų Vilniaus universitetui paminėti. Numatoma išleisti penktą tomą lietuviškai ir pirmas knygas — angliškai, ispaniškai ir prancūziškai. Reikia nemažos sumos dolerių.

Rezoliucijų komisiją sudarė: dr. Vytautas Tauras, Milda Lenkauskienė ir Antanas Šantaras. Pateiktos rezoliucijos, po diskusijų, buvo priimtos. Siūlymai, dėl lituanistikos katedros finansavimo, kaip dar per ankstyvi, palikti tolimesnėms studijoms ir išsiaiškinimui.

Po pietų pertraukos, adv. Povilas Žumbakis supažindino su testamentų svarba. Maskvos samdyti advokatai, per savo agentus, renka žinias apie mirusius ir okupuotoj Lietuvoj likusius gimines. Per teismus išgauna palikimus, kurių, giminiųems telieka tik 30 nuošimčių, o kitą dalį pasima advokatai ir komunistinės įstaigos. Reikia sudaryti testamentus, kad negalėtų sugriauti.

Pirmininkavęs dr. Jonas Valaitis dėkojo Fondo vadovybei už sumanų ir gerą vadovavimą, o nariams už nuolatinį jo rėmimą. Kvietė visus lietuvius mesti neesminius ginčus ir jungtis bendran lietuviybės išlaikymo ir pavergtos tėvynės vadavimo darban.

Suvažiavimas buvo ramus ir darbingas. Baigtas visiems sugiedojus tautos himną.

Paminėtinas informacinis leidinys, kuriame telpa visi pranešimai ir apyskaitos.

Vakare Jaunimo Centro kavinėje įvyko Lietuvių Fondo vajaus vakarienė, kurioje dalyvavo virš 200 asmenų. Renginių vadovė Marytė Rėmienė organizavo šią vakarienę ir pravedė programą. Lietuvių operos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai padainavo solo ir duetų, akompanuojant muzikui Dariui Lapinskiui.

Žodį tarė ir Valdybos pirmininkas dr. Gediminas Balukas, pasidžiaugęs darniai

(Nukelta į 10 psl.)

Illinois lietuvių respublikonų lygos bankete buvo atžymėtas Simas Kudirka kaip iškiliausias 1978 metų lietuvis. Iš kairės: lygos pirm. Anatolijus Milūnas, Simas Kudirka ir banketo ruošimo komiteto pirm. Pranas Jurkus.

Gražiai pagerbtas Simas Kudirka

Illinois lietuvių respublikonų metinis atžymėjimų banketas balandžio 28 dieną, įvykęs Lietuvių Tautiniuose Namuose, praėjo iškilioje ir išpūdingoje nuotaikoje.

Prieš banketą sušauktoje spaudos konferencijoje lygos pirm. Anatolijus Milūnas pristatė amerikiečių ir lietuvių spaudos atstovams vakaro svečią Simą Kudirką, trumpai apibūdindamas jo gyvenimo momentus. Simas Kudirka atkreipė žurnalistų dėmesį į faktą, kad Sovietų Sąjunga tebėra grasinantis siaubas ir visi amerikiečiai patriotai turi jungtis į kovą ne tik dėl paskirų asmenų, bet ir dėl eilės pavergtų kraštų.

NBC Televizijos korespondentė savo pasikalbėjime su Simu Kudirka lietė daugiau Simo Kudirkos pažintį kalėjime su išvakarėse atvykusiu į Ameriką vienu iš penkių sovietų disidentų — Mark Dimshits. Simas Kudirka išreiškė nusivylimą, jog išleistų penkių disidentų tarpe nebuvo nė vieno lietuvių, kaip Viktoro Petkaus, Balio Gajausko ir kitų. Vėliau vakare šis pasikalbėjimas buvo per-

duotas per NBC televizijos stotį.

Banketui vadovavo rengimo komiteto pirm. Pranas Jurkus. Meninėje dalyje solistė Vanda Stankienė, padedant Ažuolui Stelmokui, išpildė eilę pramoginių dainų, kurių dalį skyrė Simui Kudirkai. Solistė V. Stankienė vakaro dalyvių buvo labai šiltai priimta ir apdovanuota gėlėmis.

Oficialioje dalyje lygos pirm. Anatolijus Milūnas pristatė Simą Kudirką kuriam įteiktas atžymėjimas kaip iškiliausias 1978 metų lietuviui, vertinant jo pasišventimą tęsiant kovą už pavergtus brolius ir seseris ir kalbant jų vardu.

Simas Kudirka padėkojo už atžymėjimą ir kvietė visus į darbą "Vienas nieko nepadarysi. Reikalinga visų parama, reikalinga dorų tikrų patriotų amerikiečių parama". Čia jis iškėlė buvusio kongresmano nuopelnus jo laisvinimo akcijoje ir kvietė daryti pastangas p. Hanrahan sugrąžinti į Washingtoną.

Kalbėdamas apie naujai atvykusius penki sovietų disidentus iš Gulago, pasi-

gedo jų tarpe lietuvių. "Nieko nėra neįmanoma. Aš buvau palaidotas, tačiau šandien visa šeima Amerikoje. Ir Balys Gajauskas tartum palaidotas ir tautos tartum jau palaidotas, bet dirbkime. Mes laimėsime."

Algis Regis gražiai pristatė buvusį kongresmaną Robert P. Hanrahan įvertinant ne tik Simo Kudirkos laisvinimo pastangas, bet ir bendrai pastangas lietuviams. Jam įteiktas specialus "Spirit of Freedom" atžymėjimas.

Lietuvos generalinė garbės konsulė Juzė Daužvardienė sveikino Simą Kudirką kaip dekados vyrą — tapusiu laisvės simboliu ir linkėjo rodyti kelią į vieną ryžtingą veiklą kovojant už Lietuvos laisvės atstatymą. Lietuviams respublikonams linkėjo ir toliau rodyti pavyzdį savo vieninga darnia veikla. Labai teigiamai vertino lietuvių respublikonų veiklą, dirbant pasirinktos partijos rėmuose, tačiau nepamirštant savo kilmės krašto ir rūpinantis to krašto reikais. Bankete dalyvavęs naujai išėjusios knygos apie Simą Kudirką "Laisvės Sonata" autorius Anatolijus Kairys tarė žodį ir po knygos kopiją įteikė J. Daužvardienei, Simui Kudirkai ir Robert P. Hanrahan.

Po oficialios dalies prasidėjo šokiai prie Markausko orkestro muzikos.

Parengimas nebuvo eilinis. Illinois lietuvių respublikonus reikia sveikinti už sugebėjimą išeiti į "platesnius vandenis" pasiekiant amerikiečių spaudą, radijo ir televiziją ir tinkamai pristatant mūsų reikalus. Banketo rengimo komitetas vadovaujant Pranui Jurkui ir ponioms Irenai Regienei ir Reginai Andrijauskienei, talkininkaujant visiems valdybos nariams atliko savo darbą pasigerėtinai. (a)

Sol. Vanda Stankienė sega gėlę Simui Kudirkai
V. Noreikos nuotr.

CHICAGOJE...

(Atkelta iš 9 psl.)

praėjusių suvažiavimų ir pasisiekusią vajeaus vakarie. Šia proga gauta 19,600 dol. naujų įnašų.

Renginių vadovei Marytei Rėmienei padėkos ženklai prisegė puikią gėlę.

Keletas būdingesnių skaičių iš Lietuvos Fondo 1978 metų veiklos: 102 nariai sudėjo 93,141 dolerį ir gruodžio 31 d. buvo 1,524,741 dol. su 4,518 narių. Turėjo pajamų 105,900 dol. Gryno pelno liko 81,000 dol. Švietimui, kultūrai, mokslui ir specialioms projektams paskirstyta 73,375 dol., o nuo Fondo įsisteigimo pradžios 550,000 dol. Pirmą kartą Fondo pajamos perkopė šimtą tūkstančių dol. sumą. Kapitalas investuotas: Taupymo ir skolinimo bendrovėse 200,000 dol., trumpalaikėse obligacijose 30,000 dol., Cammon akcijose 357,000 dol., (prieš keletą metų), Utility akcijose 200,000 dol., pirmuosiuose morgičiuose 115,000 dolerių, korporacijų bonuose 550,000 dol. ir kitur mažesnis sumomis.

Investavimų komisija seka ekonominę raidą ir investavimus daro atsargiai.

NAUJA LIETUVIŠKA OPERA

Kompozitorius Darius Lapinskas sukūrė naują operą "Amadą", kurios pristatymas lietuviškai visuomenei įvyko š. m. gegužės 4 d. Jaunimo Centro kavinėje.

Į vakaronę susirinko dauguma Chicagoje ir apylinkėse gyvenančių muzikų ir dainininkų. Vakaronę įdomiai vedė solistas Stasys Baras. Apie muziką aplamai ir Dariaus Lapinsko kūrybą išskirtinai kalbėjo muzikas Aleksandras Kučiūnas. Jis pastebėjo, kad modernią muziką nereikia suprasti, bet reikia prie jos priprasti.

Su operos libretu supažindino pats autorius poetas Kazys Bradūnas. D. Lapinskas mėgsta O. Milašiaus kūrybą ir savo operai pasirinko jo poemą Miguel Manara. K. Bradūnas, palikęs tik Milašiaus poemos rėmus, sukūrė libretą. Turinys nesudėtingas ir veiksmas sukasi apie daugelio mėgstamą ir niekad neišsemiamą viengungį lėbautoją ir mergišių. Tik ši kartą donžuanas savo gyvenimo dienas baigia ne pragare, bet vienuolyne, o po mirties patenka į dangų. Opera susideda iš 5 paveikslų. Turi boso, baritono, soprano ir kitas solo partijas, choras ir orkestrus. Veiksmas vyksta visur: Anglijoje, Vokietijoje, Austrijoje ir kt.

Kompozitorius D. Lapinskas paskambino ištraukas iš naujosios operos "Amados", o Laima Rastenytė-Lapinskiene pademonstravo

veiksmu ir balsu, įjungiant magnetofonines juostas ir pilių vaizdų skaidres.

JAV LB Kultūros Tarybos ir Lietuvos Fondo vadovu dr. Kazys Ambrozaitis pasidžiaugė originalia kūryba ir kompozitoriui Dariui Lapinskui įteikė kūrybinę stipendiją.

D. Lapinskas savo žodyje pažymėjo, kad kūrėjo fantazija ir sugebėjimai, o Lietuvos Fondo pinigai, įpareigojo ir paskatino šį veikalą užbaigti. Ar ši opera bus išvesta į dienos šviesą, ar ne, tai ne nuo jo priklauso. Džiaugėsi, kad stipendija buvo skirta stambiam ir rimtam veikalui — operai parašyti.

Vakaronės vadovas St. Baras padėkojęs kūrėjui ir visiems dalyviams, pakvietė pasivašinti ir pabendrauti su kūrėju.

Pirmieji žmonių atsiliepiamai nėra per daug džiuginantys, nes vyresnieji sunkiai pripranta prie modernaus meno ir muzikos. Reikia manyti, naujoji opera turės geresnį pasisekimą plačioje amerikiečių visuomenėje ir lietuvių jaunimo tarpe.

MOTINŲ PAGERBIMAS

Korp! Neo-Lithuania Chicago padalinio valdyba tradicinį motinų pagerbimą suruošė š. m. gegužės 6 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Gausiai susirinkusias mamos ir močiutes pasveikino pirm. Vida Jonušienė ir programai pravesėti pakvietė, nesenai iš ok. Lietuvos atvykusią, Danutę Juodvalkytę. Paskaitėle skaitė Rita Zubrickaitė. Minutės susikaupimu pagerbtos mirusios ar okupanto nukankintos motinos ir lygiai prieš 50 metų nuo teroristo rankos kritę Korp! senjoras Pranas Gudynas.

Meninėje dalyje Lauryna Vaičekauskaitė (taip pat nesenai atvykusi iš ok. Lietuvos) ir Alvyda Eitutytė paskambino po porą kūrinių. (Lauryna Vaičekauskaitė duoda muzikos pamokas, telef. 434-8448). Jaunieji Aleksandra ir Jonukas Gražiai padainavo solo ir duetu lietuviškų dainų, o Jonukas pradžiugino susirinkusius, kaip tikras Houdini, prijuokino svečius, pademonstruodamas įvairius pokštus ir parodydamas įvairių gudrybių.

Programa atlikta pačios jauniausios kartos, teikia gražių vilčių ateičiai. Programą dailia lietuvių tarimu sumaniai pravedė Danutė Juodvalkytė.

Po programos bičiuliškai pabendrauta ir pasivašinta.

REMIA JAUNIMO KONGRESA

IV PLJ kongreso finansų komisija, vadovaujama dr.

Algio Pauliaus pradeda išibėgėti ir pirmosios stambesnės aukos įplaukė į kongreso kasą.

Lietuvių Fondo Pelnos skirstymo komisija parėmė 3,000 dol. Po 1,000 dol. aukojo Vacys Slotkus iš Kolumbijos ir Illinois lietuvių gydytojų sąjunga.

Vacys Slotkus šiuo metu lankosi Chicagoje, dalyvavo Lietuvos Fondo suvažiavime ir LB reikalais tarėsi su PLB pirm. V. Kamantu. Slotkų šeimą, prieš kelis mėnesius, ištiko skaudi nelaimė — mirė mylima žmona ir didelio būrio vaikų rūpestinga motina. Du vaikai ruošiasi važiuoti į Europą, į IV PLJ kongresą. Ne tik savo vaikus leidžia į jaunimo kongresą, bet parėmė ir patį jaunimo kongresą stambia auka. Nuoširdi padėka.

Po 100 dol. atsuntė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos East Chicago skyrius, L. Moterų Federacijos Chicago klubas ir kt. Pilnesnis sąrašas bus duotas vėliau.

Primename, kad IV PLJ kongreso kelionių reikalus tvarko Laima Luneckienė, American Travel Service biuro tarnautoja. Kelionių biuras stengiasi sudaryti pačias patogiasias ir prielankiausias sąlygas.

Iš Londono aerodromo višos grupės važiuos autobusais tiesiog į stovyklą. Pavieniams asmenims gali tekti palaukti iki susidarys grupė.

Vykstantiems į stovyklą nereikia vežtis patalynės, bet reikia pasiimti porą rankšluosčių, šiltą megztinį ir liptalį. Kurie yra alergiški augalų dulkėms, turi apsirūpinti priemonėmis nuo jų apsaugoti.

IV PLJ kongreso finansų komiteto narys Vincas Lukas jau paruošė JK rėmė-

jams pažymėjimus, kurie bus išduodami stambesniems aukotojams.

★

Dzūkų draugija š. m. gegužės 19 d. 7:30 val. vak. Jaunimo Centre, Chicagoje, mini veiklos dešimtmetį. Programoje numatyta: Jurgio Gliados knygos "Perlojos respublika" pristatymas ir rašytojui premijos įteikimas.

Meninėje dalyje solistai Roma Mastienė ir Jonas Vaznelis, akomp. muzikas Alvydas Vasaitis ir aktorė Jakštytė. Programą praves Ramutė Drūtytė. Šokiams gros L. Bichnevičiaus orkestras.

Visi kviečiami dalyvauti ir vietas rezervuoti Vaznelių prekyboje.

R. KALANTOS
PAMINKLO
ATIDENGIMAS

Po šaulių s-gos atstovų suvažiavimo Chicagoje, gegužės 20 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse bus atidengtas didingas R. Kalantos paminklas, skirtas visiems lietuviams, žuvusiems už tautos laisvę ir gimtąjį kraštą.

Pastatyti šį paminklą mintis buvo kilusi anksčiau, bet ji liko neįgyvendinta ir tik iškelta mintimi. Paminklo pastatymo įgyvendinimą ir įvykdymą pasiėmė šaulių s-gos vadovybė su savo padaliniais. Paminklą sukūrė skulpt. Mozoliauskas. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse paminklo vietą parinkta rūpestingai ir atvykus į kapines Kalantos paminklo ieškoti nereikės. Jis bus aiškiai matomas iš visų įvažiavimų į kapines pusių.

Paminklas didingas, darbas atliktas rūpestingai pagaminimo kaina nemaža. Šaulių s-gos vadovybė su savo padaliniais dalį išlaidų su-

kaupė, o likusi dalis kaupiama. Paminklas skirtas R. Kalantai, kartu yra visų Lietuvos žuvusių laisvės kovotojų simbolių, tai prie paminklo susidariusių išlaidų padengimo yra kviečiama ir geros valios lietuvių visuomenė. Aukos paminklo išlaidoms padengti galima įteikti visiems šaulių veikiantiems padaliniais lietuvių kolonijose. Einamoji sąskaita yra Cicero šv. Antano taupymo ir skolinimo bendrovėje.

Visi Chicago ir apylinkių bei ir kitų tolimesnių ir artimesnių kolonijų lietuviai prašomi ir kviečiami dalyvauti ne tik šaulių suvažiavime, bet ko gausniausiai Kalantos paminklo atidengimo pamaldose šv. Kazimiero lietuvių kapinėse gegužės 20 d. (kt)

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES

To work and live in a Congenial Community with Supervisory experience. For 3-11 — 11-7 Shift. Good starting salary and liberal personnel policies. Apply call or write

CLINCH MEMORIAL
HOSPITAL
815 CARSWELL ST.
HOMERVILLE, GA. 31634
912-487-5331

(12-25)

OPPORTUNITY FOR
DIE CASTER SUPERVISOR
(ALUMINUM)

FOR SMALL SHOP.
Experience in supervising & maintaining producing on cold chamber machine (500 tons). Excellent living conditions, liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to:

EAGLE-MOTIVE
INDUSTRIES, INC.
P. O. BOX 2508
FORT WORTH, TEXAS 76113
817-338-0401

(17-26)

FIELD SERVICE ENGINEER

Newly located manufacturer in Ann Arbor is looking for field engineers. Minimum of 3 to 5 years experience desirable. Extensive traveling. Salary negotiable.

Contact:

PHOTON SOURCES INC.

4651 PRATT RD.
ANN ARBOR, MICH. 48150
313-973-0285

(19-27)

PROTOTYPE MACHINIST
&
MOLD MAKER

to work in clean environment making one of a kind Prototype. Special machines & models. Must be able to work from prints, sketches and verbal instructions. Work in wood, metal, plastic and Urethane. Knowledge of operation of shop machinery necessary to work these materials, is a must. Progressive company-rewarding prospects to successful applicant.

Apply 7 a.m.-7 p.m., Mon.-Sat.
Sunday by appointment.

BLACKBIRD TOOL CO.
1320 ST. CLAIR HWY.,
ST. CLAIR, MICH.
313-329-7550

(16-20)

PROJECT ENGINEER

Newly located manufacturer in Ann Arbor is looking for project engineers. Minimum 3-5 years experience. Salary negotiable.

CONTACT:

PHOTON SOURCES INC.

4651 PRATT RD.
ANN ARBOR, MICH. 48150
313-973-0285

(18-27)

IMMEDIATE OPENINGS
MACHINISTS EXPERIENCED
AUTOMATIC SCREW
MACHINE SET UP MEN

Experience on cónomatics, New Britain, or Acme Gridley. ALSO

GRINDER HAND

Specialized grinding of form tools, and related cutting tools. Must be capable of working to close tolerance. Excellent wages & fringe benefits.

Overtime available.

WHARRAM
MANUFACTURING CO.
4301 WESTERN RD.
FLINT, MICH. 48506
313-743-5202

(13-22)

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

(Est. 1959)

9727 SOUTH WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60643

TELEFONAS: (312) 238-9787

1979 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITES:	Iš Bostono ar New Yorko	Iš Chicago
Gegužės 14 ir 21	\$850.00	\$980.00
Birželio 11, Liep. 9,	\$875.00	\$1010.00
Rugp. 20, Rugs. 3 ir 10	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 17	\$850.00	\$980.00

1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Birželio 25, Liepos 16.		
Rugpjūčio 6	\$1200.00	\$1330.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje,		
3 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinke		

Liepos 2	\$1375.00	\$1500.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje,		
5 naktys Romoje		

Liepos 23	\$1400.00	\$1530.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje,		
2 naktys Lucerne, 2 naktys Mūnche, 1 naktis Baden-Baden,		
1 naktis Zūriche		

Rugpjūčio 14	\$1375.00	\$1500.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje,		
6 naktys Paryžiuje		

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Įskaitoma ekskursijos į Kauną ir Trakus, ir vizų mokesčiai. Kainos asmeniui, dviese kambaryje (are subject to changes and/or government approval). Vienam kambaryje 1 savaitel reikia primokėti \$100.00; 2 savaitėms — \$175.00.

Kainos 30 ar daugiau keleivių.

Išpūdžiai iš 'Laisvės Varpo' koncerto

Laisvės Varpas per 25 metus oro bangomis išvarė plačią, gilią ir aukštą kultūrinę vagą.

Šių metų kovo 7 d. sukaiko 25 m. Laisvės Varpo radijo valandėlei vedamai vilniečio advokato Petro Viščinio.

Dabar iš dviejų radijo stočių: Bostono ir Brocktono, per kurias lietuviai ir dažnas amerikietis susipažįsta su lietuvių kultūra, buvusia ir dabartine Lietuva. Laisvės Varpas perduoda specialias programas — minėjimus bažnytinių, tautinių ir valstybinių švenčių. Supažindina su nusipelnusiais asmenimis ir kt. Kasmet suruošia du aukšto lygio kultūrinius renginius šūkiu: "Pažinkime ir remkime savo talentus".

Sidabrinio jubiliejaus renginyje meninę programą atliko du mūsų jauni talentai — Marytė Bizinkauskaitė, sopranas iš Brocktono ir Vytautas Bakšys pianistas — kompozitorius iš Dorchesterio. Jiedu lyg simbolis jaunų jėgų išijungimas Laisvės Varpo ilgesniui, galingesniui skambėjimui.

Balandžio 22 d. 3 val. po pietų, Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje P. Viščinis andringais Laisvės Varpo dūžiais paskelbė pradžią 25 m. šventės. (Bene vienintelis plačioje apylinkėje renginiuose laikosi absoliutaus punktualumo — nebaudžia pareigingųjų svečių).

Atidaromąjį žodį tarė L. Enciklojedių leidėjas J. Kapočius. Jubiliejinės šventės programą pradėjo JAV L. Bendruomenės Krašto Valdybos vicepirmininkas Balys Raugas svečias iš Philadelphijos. Svečias sveikino L. Varpo įsteigėją per 25 m. nepavargusį vadovą Petrą Viščinį, visus talkininkus programų atlikėjus, rėmėjus ir čia susirinkusius. Džiaugėsi išeivioj švietimu, L. Varpo stipriu žodžiu, kuris radijo bangomis guodžia, stiprina klausytojų širdis, stiprina viltį į Lietuvo prisikėlimą.

Po svečio turiningo žodžio į sceną įskrido jaunutė kylanti žvaigždutė, Marytė Bizinkauskaitė. Ji stipriu soprano balseliu padainavo keturias angliškai arijas ir lietuviškai Plaukia sau laivelis — St. Šimkaus ir žvaigždutė — B. Dvariono. Akompanavo dr. Maxine Asselin ir jos pirmasis mokytojas tėvelis dr. P. Bizinkauskas. Auditorija gražiai įvertino jaunosios solistės dainavimą šiltais plovimais.

Štai ir antras jaunuolis — Vytautas Bakšys nuostabiai gražiai išpildė pianinu: Rapsodiją B minor, Opus 79, No. 1 — J. Brahms ir

Cinque Mezzo Pezzo, Opus 3, No. 1 (1975 m. komp. jo paties) — Vyto Bakšio.

Besidžiaugiant jaunaisiais dainos ir muzikos gražiai besiskleidžiančiais mūsų apylinkėje išaugusiais žiedeliais į sceną įžengė iškilusis aktorius — Algimantas Dikinis, svečias iš Chicagos. Šiltai auditorijos sutiktas aktorius žavingai išpildė: ištraukas iš "Metų" poemos — K. Donelaičio, Didieji Vandeny — Bern. Brazdžionio ir Kazimiero Sapiegos monologą (iš dramos "Kazimieras Sapiega") — B. Sruogos.

Po pertraukos į sceną drąsiai, laisvai su šypsena tautiniais rūbais išsipuošusi M. Bizinkauskaitė, išpildydama Nemunėli, Nemunėli — Alg. Bražinsko. Mielai širdžiai — E. Laumenskienės, Gundė mane bernužėlis (iš opr. "Raseinių Magdė") — J. Žilevičiaus ir Kur bakužė samanota — St. Šimkaus. Klausytojai šiltai audringai dėkojo plovimais, žavėjosi jos pažanga.

Štai vėl išdidžiai įžengė į sceną Vyt. Bakšys, kuris pianiną valdė lengvai, žaismingai, auditoriją pavergdamas ir be biso neišėjo nuo scenos. Skambino: Atspindžiai — J. Kačinsko ir Sonata C mor, Opus 53 "Waldstein" — L. Beethoveno, o bisui savo kūrybą.

Koncerto pabaigai aktorius Algm. Laikinis įtikinančiai perdavė: Švitrigailos priesaiką (iš dramos "Milžino paunksmė") — B. Sruogos ir auditoriją linksmam nuteikė P. Andriušio feljetonu "Aš — pasaulio lietuvis". Tai retų gabumų aktorius, kuris tokią plačią programą su taiklia vaidyba.

Po turiningos aukšto lygio programos audringa padėka jos atlikėjams su gėlėmis ir Laisvės Varpo vadovo P. Viščinio padėkos žodis programos atlikėjams, kurie savąjį honorarą paskyrė Laisvės Varpui stiprinimui. Dėkojo visiems L. V. talkininkams, dabartiniais ir jau amžinybėn iškeliausiems, talkininkams, kurie visokeriojai Laisvės Varpą stiprina. Padėkojęs visus pakvietė vaišintis. Vaišės darbščių bostoniečių suaruotos puikios. Maistas įvairus, skanus ir gražiai pateiktas.

Laisvės Varpas iš Brocktono teskamba garsiai, plačiai iki augsinio ir kitų jubiliejų.

Padėka Laisvės Varpo vedėjui adv. P. Viščinui, didžiajam talkininkui dr. kun. Ant. Jurgelaičiui, Birutei Duobaitei Silvia, visiems rėmėjams.

Nuoširdūs linkėjimai so-

SVETIMIEJI APIE LIETUVIŲ KATALIKŲ BAŽNYCIOS KRONIKĄ

Jo šventenybė Popiežius Pijus XII viena proga pasakė, kad Lietuva yra šiaurinis katalikybės frontas Europoje. Lietuva yra jauniausia katalikų bažnyčios duktė tame žemyne, apsikristijusi 13-14 šimt.

Lietuva yra maža, turinti kiek per 3 milijonus gyventojų. Bet ji yra sena ir turi ilgą ir išpūdingą istoriją. Buvo nepriklausoma nuo 13-tojo amžiaus. Pirmasis karalius Mindaugas buvo apkrikštytas 1251 m. ir karūnuotas 1253 m. Lietuvos sienos 14-15 amžiuje siekė nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Tuo būdu Lietuva buvo viena iš didžiausių ir stipriausių valstybių Europoje su plačiais kultūriniais, politiniais ir prekybiniais ryšiais. Lietuvių kalba yra viena seniausių vartojamų kalbų pasaulyje, sukūlusius uždėjęs kalbininkų tarpe.

Lietuva, priešindamasi vokiečių veržimuisi į rytus ir slavų į vakarus, šimtmečiais mažėjo. Tačiau kultūriškai pasiliko stipri. Jau nuo 1579 m. Lietuva turėjo universitetą įsteigtą Jėzuitų Ordino Vilniuje. Tai seniausias universitetas po Krokuvos universiteto rytų Europoje. Tuo tarpu pirmas universitetas Rusijoje buvo įsteigtas 200 metų vėliau, t.

MACHINE SHOP
SPECIAL MACHINE BUILDER
Located in Fenton. Equal Opportunity Employer offering good benefits and pay rate. Immediate openings in the following trades:
BORING MILL OPERATOR
MILL HAND
LATHE HAND
MACHINE BUILDERS
Call 213-629-5382
FLUID & ELECTRIC CONTROL CO. (19-28)

FITTERS OR FITTER WELDERS
1st and 2nd shifts, good hourly rate plus overtime and fringes.
G & W INDUSTRIES, INC.
1898 CARTER RD.
CLEVELAND, OHIO 44113 (12-19)

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS
BRIDGEPORT OPERATORS
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Top pay, overtime, master medical Blue Cross insurance, & Dental benefits.
PEAK INDUSTRIES, INC.
5320 OAKMAN BLVD.
Between Mich. & Ford Rd.)
DEARBORN, MICH. 48126
313-846-8666 (14-20)

ALL AROUND MACHINISTS
Must be able to set up, work from blue prints & close tolerance and read micrometers. Steady employment, full benefits.
B & H MACHINE SALES
9339 W. FORT ST.
DETROIT, MICH. 48209 (20-23)

listei Marytei Bizinkauskaičiai ir muzikui Vytui Bakšiui. Laimingai žygiuokite, dainos ir muzikos vieškeliais. Geriausi linkėjimai aktoriui Algimantui Dikiniui už nuostabiai perduotus žodžius, kūrybingumą.
E. Ribokienė

y. 1775 m. Šiais metais visi pasaulio lietuviai mini Vilniaus universiteto 400 metų įkūrimo sukaktį. Loyolos Universiteto jėzuitai Chicagoje džiaugiasi šiuo leidiniu galėdami prisidėti prie Vilniaus universiteto, mūsų broliškos mokslo institucijos, įkūrimo sukakties minėjimo.

Po 123 metų caro okupacijos, Lietuva atgavo savo nepriklausomybę ir, tapusi viena iš laisvų Europos šalių, sugebėjo kultūriškai ir ekonomiškai progresuoti. Sovietų Sąjunga 1940 m. okupavo Lietuvą, sulaužydama 1920 metų taikos sutartį ir 1926 metų nepuolimo paktą. Jau ketvirtą dešimtmetį Lietuva kenčia sovietų okupaciją, masinius išvežimus, Bažnyčios persekiojimą. Dėl meilės savo kraštui, ištikimybės religijai, lietuviai yra tremiami, dedami į kalėjimus, uždaro-

mi koncentracijos stovyklose ir psichiatrinėse ligoninėse. Šitame katalikiškame krašte yra užgniauztos religinės bendruomenės, katalikiška spauda uždrausta.

Rizikuodami savo laisve ir gyvybe, pasišventę lietuviai leidžia pogrindyje "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką". Šis dokumentas atskleidžia žiaurias kančias pavergtos tautos. Džiaugiamės, turėdami čia Amerikoje Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjungą. Sąjunga dabar mums teikia pirmų devynių kronikų vertimą. Loyolos Universiteto leidykla rekomenduoja šitą išpūdingą dokumentą angliškai kalbantiems.

Donald J. Hayes, S. J.
Vice President —
University Ministry
Loyola University of
Chicago

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS ŠEŠIOLIKTOJO SEIMO DARBOTVARKĖ

Vieta: Lietuvių Tautiniai Namai, 6422 So Kedzie Ave., Chicago, Ill. Tel. (312) 778-9878.

Šeštadienis, gegužės 26 d.

10:00-11:00 REGISTRACIJA.

11:00-12:30 IŠKILMINGAS POSĖDIS:

1. Seimo atidarymas — Seimo rengimo komisijos pirmininko Adolfo Švažo žodis, garbės prezidiumo sudarymas.
2. Himnai.
3. Invokacija.
4. ALT S-gos pirmininko prataris — Antanas Mažeika.
5. Mirusiųjų Sąjungos narių pagerbimas — Bronius Dūda.
6. Sveikinimai — Jonas Mockus.
7. Paskaita "Po 30 metų žvilgsnis į ateitį" — Aleksas Laikūnas.

12:30-1:30 PRIEŠPIEČIAI.

1:30-3:30 DARBO POSĖDIS.

1. Seimo prezidiumo sudarymas.
2. Darbotvarkės priėmimas.
3. Seimo komisijų sudarymas.
4. Sąjungos valdybos ir revizijos komisijos pranešimas.
5. Diskusijos dėl pranešimų.

3:30-5:30 Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugijos "VILTIS" narių susirinkimas.

7:30 BANKETAS.

Sekmadienis, gegužės 27 d.

9:00 PAMALDOS.

10:00 DARBO POSĖDIS.

1. Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pranešimas — Algis Sparauskas.
2. Pranešimas ALTos reikalais — Teodoras Blinstrubas ir P. Bučas.
3. Lietuvos Nepriklausomybės Fondo pranešimas — Emilija Čekienė.
4. Diskusijos dėl pranešimų.

12:00-1:00 PRIEŠPIEČIAI.

1:00-5:00 DARBO POSĖDIS.

1. Skyrių atstovų ir apygardos atstovo pranešimas.
2. Diskusijos dėl pranešimų.
3. Mandatų komisijos pranešimas.
4. Nominacijų komisijos pranešimas.
5. Sąjungos pirmininko ir valdybos narių rinkimai.
6. Nutarimų komisijos pranešimas.
7. Seimo uždarymas.

★

5:00-7:00 SVARSTYBOS: "IŠEIVIJOS KRAITIS LIETUVAI". Dalyvauja: rašytojas Vytautas Alantas, žurn. Jūratė Statkutė de Rosales, moderatorius Jonas Jurkūnas.

Į svarstybas visi maloniai kviečiami atsilankyti.

FILATELIJA

Nr. 3

Antanas Bernotas

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Vasario 15 d. — 15 centų Tarptautiniams Vaiko Metams paminėti. Piešinys — vaikų galvučių grupė.

2. Vasario 23 d. — 10 c. atvirutė pilietinio karo herojui George Rogers Clark paminėti. Piešinys — puolančiųjų būrys.

3. Vasario 27 d. — 15 centų pašto ženklas amerikiečių rašytojui John Steinbeck pagerbti.

John Ernst Steinbeck (1902-1968) gimė Salinas vietovėje, Kalifornijoje. Studijavo Sanfordo universitete. Rašė noveles ir romanus. Pirmoji jo knyga "Cup of Gold" pasirodė 1929 m. Bet be didelio pasisekimo. Tačiau, kai jis 1935 m. išleido apysaką "Tortilla Flat", susilaukė didelio dėmesio. Vėlesnės jo apysakos ir romanai buvo labai mėgiami. 1940 m. už savo veikalus gavo Pulitzerio, 1962 m. — Nobelio literatūros premiją, o 1964 m. buvo apdovanotas Prezidento Laisvės medaliu. Lietuviškai yra išėjusi jo apysaka "Tarp pelių ir vyrų" (K. Barausko vertimas, 1937 m.).

4. Kovo 4 d. išleistas 15 c. pašto ženklas pasaulinio garso fizikui Einsteinui pagerbti.

Albert Einstein (1879 — 1955) gimė Ulme, Vokietijoje. Jaunystėje persikėlė į Šveicariją, kur studijavo matematiką ir fiziką Zuericho politechnikume. Vėliau buvo Berno patentų biuro vedėju ir mokytoju įvairiose mokyklose. 1901 m. gavo Šveicarijos pilietybę. Begyvendamas Šveicarijoje paskelbė pačius svarbiausius savo darbus kvantų, reliatyvybės ir kitose srityse. Už savo mokslinius darbus 1921 m. gavo Nobelio fizikos premiją. Nuo 1914 iki 1933 m. buvo Prūsijos mokslų akademijos narys. 1932 m. gale išemigravo į JAV, kur iki 1945 m. profesoriavo Princetono Aukštųjų Studijų Institute. 1940 m. gavo Amerikos pilietybę. Pasimirė Princetone, N. J. JAV jau ir anksčiau — 1966 m. buvo išleidusi 8 c. pašto ženklą su jo atvaizdu.

SRI LANKA (anksčiau buvęs Ceylonas) išleido du pašto ženklus su senovės

amžių skaptiniais uolose, rodančiais anų amžių gyvenimą. Paminklai yra Borobudur vietovėje.

Ceylono sala randasi pietryčius nuo Indijos ir turi 25,332 kv. mylių plotą. Gyventojai, kurių esama virš 11 milijonų, yra senieji singalezai, vėliau atkeliavę tamilai, malajai ir europiečiai. Tikyba — budistų, mahometonų ir krikščionių. Gyventojai verčiasi žemės ūkiu. Ypatingai yra garsi Ceylono arbata. Pirmieji kolonistai buvo portugalai, čia atkeliavę su Francisco de Almeida 1505 m. Juos išstūmė olandai 1602 m., o šiuos pakeitė anglai 1798 m. Iki po II Pas. karo Ceylonas buvo anglų kolonija, o nuo 1948 m. britų commonwealtho narys. Krašto sostinė yra Colombo miestas.

V. VOKIETIJA išleido 60 pfenigų pašto ženklą jos garsiai poetei Agnes Miegel pagerbti jos 100-jo gimtadienio proga.

Agnes Miegel (1879) gimė ir augo Karaliaučiuje. Mokėsi Weimare ir Bristolyje. Viena pačių stipriausių baladžių kūrėja. Rašė ir apysakas. Jos temos: gimtasis Karaliaučius ir Rytprūsių gyventojai. Baladės ir apysakos perpintos fantazija ir tikrove, pilnos gilaus nuoširdumo ir meilės savo kraštui ir žmonėms. Jau ir temos surištos su kraštu: baladė "Nidos moterys", apysakos "Gintarinė širdis" ir "Mano gintaro kraštas ir miestas". Ir moterų vardai daug kur mažlietuviški: Malonė, Agnetė, Mėta ir kt. Gavo visą eilę literatūros premijų ir Karaliaučiaus universiteto doktoratą. Artėjant frontui, 1945 m. persikėlė į Bad Nenndorf prie Hannoverio.

PLJK RUOŠOS KOMITETO POSĖDIS

IV PLJK pirmininkas Andrius Šmitas susirinkusiems dalyviams pranešė apie viešnagę Anglijoje ir ten įvykusių posėdžių su IV PLJK pagalbinio komiteto bei kitomis Anglijos organizacijomis. Studijinės programos komisijos pirmininkas Vincas Bartusevičius painformavo, kad visi šeši kongreso studijų dienų paskaitininkai yra sutikę dalyvauti tik dar visi simpoziumų dalyviai (atstovai) neatsiliepė. V. Bartusevičius tikisi, kad dabar visi atstovai greitai gaus Kongreso vadovą ir pasirinks būrelius, kuriems jie priklausys studijų dienų metu.

Kultūrinės programos komisijos pirmininkas Algis Stankus-Saulaitis paaiškino, kad visi kongreso metu pasirodantieji menininkai bei ansambliai jau yra galutinai sutikę dalyvauti. Jaunųjų Kūrėjų vakarui gautas 21 pasiūlymas. 12 iš jų bus atrinkti, kurie pasirodys liepos 27 d. Koenigsteine. Kongreso uždarymo proga bus jaunųjų menininkų (foto, grafikos, karikatūros, tapybos) paroda.

IV PLJK ruošos komiteto išdininkas Antanas Šiugšdinis ir registracijos vadovė Jūratė Jurksaitė perdavė užsiregistravusiųjų skaičius. Ligšiol į IV PLJ Kongresą yra užsiregistravę 280 dalyviai ir 92 atstovai. Šie kraštai dar neatsiliepė: Argentina, Švedija, Venezuela, Kolumbija ir dalis Brazilijos.

Informacijos komisijos pirmininkė Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė painformavo, kad Vokietijos lietuviams išsiuntinėti kvietimai į kongreso uždarymo iškilmes. Taip pat jie išsiuntinėti ir kitiems Europos kraštams. Kongreso leidinys šiuo metu redaguojamas ir netrukus bus atiduos spausdinimui.

Techninės komisijos pirmininkas Vingaudas Damijonaitis pranešė, kad jau yra užsakyti šeši autobusai ekskursijom po Europą (3 autobusai kelionei A, 2 autobusai kelionei D ir 1 autobusai kelionei E) V. Damijonaitis pranešė apie jo ko-

misijos apsilankymą Altenberge ir Koenigsteine.

Ilgai buvo svarstomi smulkesni bet svarbūs techniniai reikalai, būtent darbų paskirstymas Kongreso metu.

Nutarta sekančius ruošos komiteto posėdžius daryti Altenberge ir Koenigsteine.

DRAMOS KONKURSAI

Jau sudaryta JAV LB Kultūros tarybos dramos konkurso jūry komisija, kurioje įeina Jurgis Blekaitis, Antanas Vaičiulaitis, Alfonsas Nyka-Niliūnas, aktorius Juozas Palubinskas ir Kazys Almenas. Patsai konkursas jau buvo spaudoje paskelbtas 1978 m. lapkričio mėnesį. Čia tik primename, kad rankraščius reikia siųsti iki š. m. lapkričio 15 d. Antanui Vaičiulaičiui, 9307 Chanute Dr., Bethesda, Md. 20014.

Autoriai rankraščius pasirašo slapyvardžiu. Į atskirą voką, ant kurio užrašomas kūrinio pavadinimas ir slapyvardis, įdedamas lapelis. Jame pažymima slapyvardis, autoriaus vardas, pavardė, adresas, telefono numeris ir dramos pavadinimas. Vokas, prieš siunčiant kūrinį, užlipinamas. Komisija atidarys tik laimėjusio slapyvardžio voką.

Premijos suma, kaip jau paskelbta, — 1500 dolerių. 1000 dol. paskyrė Lietuvių fondas, 500 — Kultūros taryba. Premija nebus skaldoma. Pageidautina, kad drama atitiktų vidutinišką spektaklio laiką. Kūrinių temos paliekamos autorių nuožiūrai.

NAUJI LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS NARIAI

Visų narių slaptu balsavimu į Lietuvių Rašytojų Draugiją priimti šie rašytojai: Juozas Almis Jurgis, Australijoje gyvenęs poetas; Petras Melnikas, beletristas (JAV); Marija Slavėnienė ir Aldona Veščionaitė (Janavičienė), abi Australijoje gyvenančios poetės; Jonas Zdanys, poetas, vertėjas (JAV). Dabar Lietuvių Rašytojų Draugija turi 100 narių.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600 737-8601
9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILL. 60642
Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Wanted 1st Class Skilled MACHINE OPERATORS

AND
SET UP MEN
Must be experienced on the following
LATHES
DRILL PRESS
RADIAL DRILLS
or
GRINDERS

Must be able to layout from blue prints. Openings on 1st & 2nd shift. We offer excellent wages and fringe benefits. If interested apply on person Mon. through Fri. 9 am to 5 pm.
W. E. HENNELLS CO.
50625 CHERRY HILL RD.
CANTON, MICH. 48188
313-495-0000

An Equal Opportunity Employer M/F (19-22)

Opportunity for Journeymen or 1st Class Skilled

MACHINISTS

MILLING MACHINISTS
TOOL ROOM MACHINISTS
THREAD GRINDERS
FORM TOOL GRINDERS (FLAT FORM)
VERTICAL TURRET LATHE (VTL) OPERATORS
HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS
RADIAL DRILL OPERATORS

You must be able to set up your own work and have a workable knowledge of shop drawings.
ALSO NEEDED

INDUSTRIAL JOURNEYMEN MILL WRIGHTS & ELECTRICIANS

Excellent working conditions above average earnings & complete package of company benefits.
To arrange for interview please call: MR. BEN DIFRANCO.

NATIONAL ACME DIVISION
ACME-CLEVELAND CORPORATION
170 E. 131st Street at Coit, Cleveland, Ohio 44108
(216) 268-4200

An Equal Opportunity Employer M/F/H

(19-23)

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Clevelande mokytojai. Sėdi iš kairės: St. Stasienė, A. Miškinienė, D. Staniškienė, Kun. G. Kijauskas, S. J., mokyklos direktorė V. Augulytė, kun. J. Kidykas, S. J., O. Žilinskienė. Stovi: A. Kazlauskas, A. Muliolienė, G. Grigaliūnienė, R. Gelažienė, J. Dunduras, R. Šilgalienė, V. Juodišutė, E. Mackevičienė, J. Vyšnionis. (Trūksta muz. A. ir O. Mikulskių).

L. Vyšnionio nuotr.

FLORIDA

MIRĖ JONAS JASINSKAS

Vėžio ligos iškankintas balandžio 28 d. St. Petersburg, Floridoje, su šiuo pasauliu atsiskyrė ats. aviacijos leitenantas Jonas Jasinskas. Velionis buvo gimęs 1908 m. spalio 27 dieną.

1931 m. baigė Civilinio AERO klubo Kaune skraidymo kursus ir tais pačiais

metais pradėjo dirbti Užsienių Reikalų Ministerijoje antros eilės buhalteriu. 1933 m. atliko karinę prievolę Karo Mokykloje išėdamas atsargon jaunesniojo leitenanto laipsniu.

1935 m. beveik metus išbuvo Generalinio konsulato Karaliaučiuje sekretorium, o 1938 metais baigęs Vytauto Didžiojo Universiteto Teisių Fakultetą buvo paskirtas Užsienių Reikalų Ministerijos protokolo sky-

riaus sekretorium. 1939 metais buvo paskirtas Attache Lietuvos Pasiuntinybė Taline, Estijoje, o sekančiais metais perkeltas į Lietuvos konsulatą Chicagoje.

Okupacijos pasėkoje mažinant Lietuvos pasiuntinybių ir konsulatų etatus iš tarnybos pasitraukė ir įsigijo vištų ūkį, Vineland, N. J., kuriame su žmona dirbo eilę metų.

Po karo pardavę ūkį, Jasinskai nusipirko vasarvietę Ocean City, N. J., kurioje poilsiaudavo ir nemaža lietuvių. Velionis aktyviai reikėsi ne tik lietuvių bet ir amerikiečių organizacijose. Eilę metų buvo Ocean City Viešbučių, Motelių ir Restoranų Draugijos pirmininku.

Pasitraukęs į poilsį 1976 m. apsigyveno su žmona Floridoje, St. Petersburgo apylinkėje. Čia tuoj įsijungė į visuomeninę veiklą. Kurį laiką buvo F. A. Lietuvių Klubo vicepirmininku, priklausė LŠST Romo Kalantos kuopai, Lietuvių Bendruomenei ir kitoms organizacijoms.

Tačiau neilgai teko jose veikti, pradėjo sveikata silpnėti. Paguldytas ligoni-

nėn patyrė, kad serga kepenų vėžiu. Po šešių savaičių kančių 1979 m. balandžio 28 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu. Nuliūdime liko artimieji ir giminės Lietuvoje.

• Jonas Garla, Dirvos foto bendradarbis, Clevelande, papildė savo įrašą Vilties draugijoje, tapdamas šimtininku.

Sveikiname naująjį šimtininką.

Mylimai Motinai

A. A.

MARIJAI KIJAIUSKIENEI

mirus, sūnų ALGI, žmoną GIEDRĘ ir vaikus nuoširdžiai užjaučiame

CLEVELANDO NERINGOS TUNTO
VYR. SKAUČIŲ ŽIDINYS

Ilgamečiui Lietuvių Namų ir klubo darbuotojui, direktoriui

A. A.

FELIKSUI BARANAUSKUI

mirus, jo žmonai, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Lietuvių Namų ir Amerikos
Lietuvių Piliečių Klubo
Direktorių Taryba

A. A.

JURGIUI MONTVILAI

mirus, žmonai dr. HALINAI, sūnui, marčiai, anūkams ir visiems artimiesiems giliausią užuojautą reiškia ir drauge liūdi

Dalia, Jonas,
Daina, Rimas ir Aida
Maurukai

Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos
parapijos klebonui

KUN. GEDIMINUI KIJAIUSKUI, S.J.,
jo brangiai MOTINAI mirus, gilią užuojautą reiškia

Birutė Smetonienė
ir sūnūs
Antanas ir Vytautas

A. A.

MARIJAI KIJAIUSKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame savo kapelioną
KUN. GEDIMINĄ KIJAIUSKĄ, S.J.

CLEVELANDO ŠV. KAZIMIERO
LITUANISTINĖ MOKYKLA

Skautininkui

KUN. GEDIMINUI KIJAIUSKUI, S.J.,

mylimai MAMYTEI mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą

CLEVELANDO SKAUTIJA

MACHINIST

NEEDED:

Qualified applicants for the following positions 1st and 2nd shifts:

- MILLING MACHINE OPERATORS
- ENGINE LATHE OPERATORS
- VTL OPERATORS
- SURFACE GRINDERS

EXCELLENT EMPLOYEE BENEFITS:

- 35 cents per hour 2nd shift premium
- Paid employee hospitalization and life insurance
- Paid sick leave benefits
- Up to 4 weeks paid vacation
- 10 Paid holidays
- Credit Union

EDM OF TEXAS

14042 Distribution Way
Farmers Branch, Texas
214-241-2501

Equal Opportunity Employer

(20-22)

FOREMAN

We have an opening for an aggressive individual with strong supervisory and technical background in fabricating shop machines and procedures. Responsibilities include planning, directing and coordinating of departmental operations to meet production schedules. The person should be a strong motivator of people and a self-starter. Excellent opportunity with attractive benefits.

Please send resume or call 216-731-8000, Ext. 329, A. L. LICKERT.

EMPLOYEE RELATION SUPERVISOR

AM MULTIGRAPHICS-EUCLID PLANT

1200 Babbitt Road, Euclid, Ohio 44132

Equal opportunity employer M/F/H

(20-26)

APPLICATION ENGINEER

Newly located manufacturer in Ann Arbor is looking for application engineers electro/mechanically oriented. Good hardware costing background. Systems architecture, documentation & defining of equipment. Minimum 3-5 years experience desirable salary negotiable.

CONTACT:

PHOTON SOURCES INC.

4651 PRATT RD.

ANN ARBOR, MICH. 48150

313-973-0285

(18-27)

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP

to live and work in a Congenial
Community

REGISTERED NURSES

with supervisory experience

FOR 3-11 — 11-7 SHIFT

ALSO NEEDED

DIRECTOR OF NURSING

B. S. Degree preferably, with experience. Good starting salary with liberal personnel policies. Apply call or write

BROOKS COUNTY HOSPITAL

QUITMAN, GA. 31643

912-263-4171

(12-25)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAIŠYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

St. Petersburg, Fla. tel. (813) 866-3263

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

CLEVELANDO PARENGIMAI

• GEGUŽĖS 19 D., 7 val. vak. — Poezijos vakaras "Šaukiu aš tautą..." — vad. poetas Balys Auginas.

• GEGUŽĖS 20 D. Šv. Jurgio parapijos klebono kun. Balio Ivanausko 40 metų kunigystės sukaktuvinis balius parapijos salėje.

• BIRŽELIO 3 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės.

• BIRŽELIO 9-10 D. M. Tūbelytės-Kuhlmann iš Teiwano meno paroda DMNP parapijos salėje. Rengia ALT S-gos Clevelando skvriaus valdyba.

• BIRŽELIO 10 D. O. Mikulskienės Kanklių muzikos studijos mokinių rečitalis Lietuvių namuose.

• BIRŽELIO 17 D. — Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• BIRŽELIO 17 D. Tragiškų birželio įvykių minėjimas. Rengia ALT Clevelando skyrius.

• BIRŽELIO 24 D. Clevelando lietuvių pensininkų klubo narių gegužinė.

• BIRŽELIO 30 — LIEPOS 2 D. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas Hollenden House.

• LIEPOS 1 — SLA seimo delegatų vakaras Lietuvių namuose.

• LIEPOS 15 D. Žalgirio šaulių kuopos ir Jūrų šaulių gegužinė.

• RUGPIŪČIO 26 D. Kario žurnalui paremti parengimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

• RUGSĖJO 1-3 D. — 1979 m. Š. Amerikos Lietuvių Vasaros Sporto žaidynės: lengvoji atletika, plaukymas, lauko tenisas ir golfas. Vykdo Clevelando LSK Žaibas ir Clevelando Lietuvių Golfo Klubas.

• RUGSĖJO 8-9 D. Tautos šventė. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• RUGSĖJO 30 — 4:00 val. Vilniaus Universiteto 400 m. sukakties minėjimas DMNP parapijos salėje.

• SPALIO 6 D. Balfo, 35 metų sukakties minėjimo balius Lietuvių Namuose.

• SPALIO 7 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• SPALIO 12, 13, 14 D. šaukiamas Lietuvių Kongresas Clevelande. Rengėjai Amerikos Lietuvių Taryba.

• SPALIO 20 — Tėvynės Garsų radijo 30 metų sukakties minėjimo vakaras Lietuvių namuose.

• SPALIO 27 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas Lietuvių Namuose.

• LAPKRIČIO 3-4 D. Lietuvių Diena.

• LAPKRIČIO 10 D. Karuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

• LAPKRIČIO 11 — 4:00 val. Parapijos 50 metų sukakties minėjimas DMNP parapijos salėje.

jų salėje.

• LAPKRIČIO 17 D. Korpi Neo-Lithuania šventė - balius su Neo-Lithuania orkestru iš Chicagos.

• LAPKRIČIO 24 — Vienos dienos rekolekcijos DMNP parapijoje.

• GRUODŽIO 2 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

1980 m.

• SAUSIO 20 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• VASARIO 3 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• KOVO 16 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• BALANDŽIO 20 D. 1980 m. Neringos tunto Židinio par rengimas.

• GEGUŽĖS 18 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

SAVININKAS PARDUODA

Cleveland Hts. puikiai išlaikytą tuščią namą, 2½ aut. garažas, arti mokyklos ir prekybos centro, kampinis sklypas 80x225. Tinka profesionalui ar bizniui. "Zoned multiple dwelling". Skambinti 381-5713 ar 731-1454. (20-23)

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokščių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

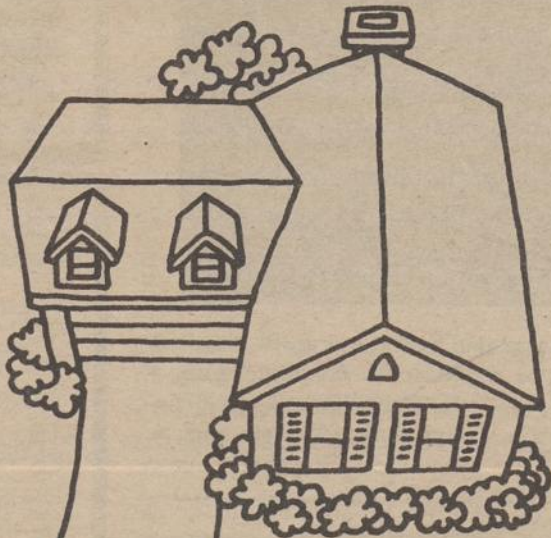
• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

ELEKTROS tinklo ir namų įrengimo taisymai. Algis Biliūnas. Tel. 944-4942 (18-21)

Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

PAGERINKITE SAVO BŪKLĖS SKLYPĄ. IR TAUPYKITE.

Koks yra skirtumas tarp Cleveland Trust namų pagerinimo paskolos ir kitų?

Mūsų gali, be abejo, jums sutaupyti pinigų, nežiūrint ar jūs darytumėte patys, ar samdytumėte kontraktorių. Jei jums reikia pinigų, prašykite savo kontraktorių, kad namų pagerinimui paskolą sutvarkytų per Cleveland Trust ar patys kreipkitės į bet kurį skyrį.

Nežiūrint kurį metodą pasirinktumėte, taupymas bus tas pats. Ta pati žema kaina pritaikoma bile kuriuo būdu.

Leiskit mums padėti jums visais galimais būdais.

CLEVELAND TRUST

• LB vakaronė su jauniu atstovais į PLJ Kongresą įvyks gegužės 31d. 7:30 val. vak. DMNP parapijos mažoje salėje.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

LANKYKITE LIETUVĄ 1979 METAIS

SPECIALI 15 DIENŲ KELIONĖ, ĮSKAITANT ROMĄ. Vilniuje 5 naktys, Maskvoje 2 naktys, Romoje 6 naktys.

LIEPOS 14-18 RUGPIŪČIO 15-29

1 savaitės kelionė asmeniui nuo \$795.00
2 savaitės kelionė asmeniui nuo \$1189.00
2 savaitės kelionė įskaitant Vokietiją asm. nuo \$1399.00

VISOS KAINOS IŠ NEW YORKO, NUO BALANDŽIO IKI GRUODŽIO, PAGRINDAN IMANT KAMBARIUS DVIEM ASMENIM.

EUROPA TRAVEL SERVICE, INC.

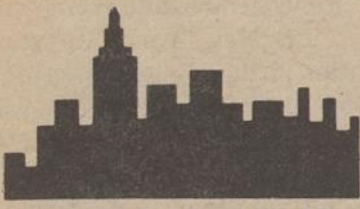
911 EAST 185th STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
(216) 692-1700

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ŽINIAI

Lietuvių Namų taryba prieš kiek laiko yra nutarusi namų žemutinius kambarius leisti naudotis lietuvių organizacijoms posėdžiams bei susirinkimams nemokamai. Tai liečia ir žemutinę salę, jei ji būna neišnuomota. Naudojant puotai ar susirinkimui su vaišėmis, ar baliui, bus prašomas atitinkamas mokestis.

Visa eilė organizacijų šiomis sąlygomis jau yra pasinaudojusios. Taryba kviečia visas lietuvių organizacijas ir toliau jomis naudotis. Tik išvengti nesusipratimų, prašoma iš anksto susitarti su Lietuvių Namų administracija.

Namams išlaikyti, apšildymo, vėsinimo ir šviesos išlaidoms padengti praeitais metais buvo išleista \$16,000.

Šioms, o taip pat ir reikiamiems remontams bei pagerinimams padengti bus teikiamos pajamos išnuo-

mojant sales bei kambarius svetimtaučiams. Tačiau pirmenybė visuomet bus teikiama lietuvių organizacijoms, tik reikia iš anksto užsisakyti. Užsakymai jau priimami ir 1980 metams, arba be termino, kaip tai daro LB ar Čiurlionio ansamblis rengdami Naujųjų Metų sutikimus. Rezervacijos priimamos tik raštišku pareiškimu. Užstatą reikia prisiųsti 3 mėn. prieš rengimo datą. Negavus užstato bus skaitoma nuo užsakymo atsisakius.

Dėl kambarių rezervacijos posėdžiams ar susirinkimams skambinkite Lietuvių Namų vedėjui Ričardui Armonui, tel. 531-2131.

• A. A. Kazys Budrys, ALT S-gos ir LKVS Ramovės narys, gegužės 13 d. mirė, palikdamas nuliūdime žmoną Jadvygą ir sūnų Algimantą su šeima. Pašarvotas Jakubauskų laidojimo namuose. Laidojamas trečiadienį, gegužės 16 d. po pamaldų 9:30 val. Visų Sielių kapinėse.

Velionies žmonai ir sūnui su šeima Dirva reiškia užuojautą.

A. A. FELIKSAS BARANAUSKAS

Gegužės 11 d. po ilgos ligos mirė vyresniosios kartos veikėjas Feliksas Bar-

Marijos Tübelytės-Kuhlmann paroda įvyks DMNP parapijos salėje birželio 9-10 d. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius. Parodą globoja klebonas kun. G. Kijauskas, S. J. Dailininkė iš Taiwano atsiveža keliasdešimt aliejaus darbų. Atidaryme apie dailininkę kalbės prof. Aldona Augustinavičiė. Nuotraukoje vienas iš darbų, kuris bus išstatytas parodoje.

nauskas, buvęs pirmųjų Clevelando organizacijų valdybų narys, Lietuvių Namų direktorius, DMNP parapijos steigėjas, buv. SLA 14

kuopos pirmininkas ir daug padėjęs po karo atvykti į šį kraštą tremtiniam.

Velionis po iškilingų palaidų palaidotas gegužės 14 d. Visų Sielių kapinėse. Plačiau apie velionį bus kitame Dirvos numeryje.

• Cleveland Trust Co. praneša, kad planuoja pakeisti visų Cleveland Trust bankų pavadinimus į Ameri Trust of Cleveland. Vardo pakeitimas, sako pirmininkas Brock Weir, nepakeis esamų operacijų ir patarnavimas bus tęsiamas be pertraukos. Cleveland Trust yra didžiausias bankas turintis 120 skyrių dešimtyse Ohio apskrityse.

GOŁFO PIRMENYBES CLEVELANDE

Šiaurės Amerikos-Kanados lietuvių golfo pirmenybės šiais metais įvyks Clevelande Darbo Dienos savaitgalį — šeštadienį ir sekmadienį (rugsėjo 1-2 dienomis) SLEEPY HOLLOW golfo laukuose. Žaidėjams ir svečiams nakvynės numatytos arti galfo laukų HOSPITALITY MOTOR INN, 5300 Rockside Road, Independence, Ohio 44131.

Pirmenybes rengia Clevelando Lietuvių Golfo Klubas sudarytas KOMITETAS, kuriam pirmininkauja Jau nutis P. Nasvytis, 5150-C Community Dr., Willoughby, Ohio 44094. Tel. (216) 946-9574.

Golfo pirmenybių, viešbučio rezervacijų ir kitais reikalais netrukus bus išsiuntinėtis Golfo Klubams bendra raštis, o taip pat smulkiau painformuota spaudoje.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

D. Martinkus,
Sunrise Beach 5.00
A. Reventas, Gulfport .. 2.00
V. Melinauskas, San Jose 2.00
M. Petratis, Homosassa 3.00
P. Baltuonis, La Salle 2.00
G. Kazlauskas,
Los Angeles 12.00
M. Valiukėnas, Brockton 7.00
B. Zabiela, Australija .. 10.00
H. Gavorskas, Venezuela 7.00
Z. Dautartas, Chesterland 7.00
Z. Vyšniauskienė, Malvern 3.00
A. Daunys, Syoset 7.00
ALT S-gos Detroito skyr. 10.00
A. Blandis, Australija .. 4.19
A. Firavičius, Toronto .. 15.00
A. Staugaitis,
St. Catharines 5.00
D. Adomaitis, Chicago .. 2.00
E. Koncė, Stockbridge .. 2.00
Dr. A. Palaitis, Racine .. 2.00
A. Muliolis, Cleveland .. 5.00
A. Gaidelis, Australija .. 12.00
Br. Aušrotas,
Juno Beach 2.00
Č. Gedgaudas,
Santa Monica 12.00
A. Dikinis, Park Forest 2.00
V. Katelė, Melrose Park 7.00
E. Mischik, N. Miami 2.00
A. Šova, Crown Point 4.00
P. Rulys, New Port Richey 2.00
K. Cicėnas, Woodrige 2.00
A. Ignaitis, Brooklyn 7.00
S. Kuzmickas, Chicago .. 7.00
V. Arlikis, Los Angeles .. 7.00
D. Mikoliūnienė,
Cleveland 10.00
A. Ambrozienė,
Cleveland 10.00
P. Valūnas, Torrington .. 2.00
L. Žitkevičius, Brooklyn 4.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

PADEKA

Nuolatiniam lietuviškos spaudos rėmėjui, kailių prekybininkui p. N. Buršteiniui, padovanojusiam "Dirvai" mot. kailių palatą ir "Dirvos" administracijai, davusiai proga man jį laimėti šių metų dovanų paskirstymo metu — tariau širdingą dėkui!

Aldona Ambrazienė

GINTARO VALGYKLOJE

Lietuvių Namuose

877 East 185 Street

šeštadienį

speciali vakarienė.

Tušinta jautiena

supiaustyta pagal

užsakymą

\$5.95 asmeniui.

Valgyklos vasaros

valandos:

Pirm. pietūs 11:30-2:30.

Antr., treč., kevirt. pietūs

11:30-2:30, vak. 5:00-8:00.

Penkt. pietūs ir vakarienė

11:30-9:30.

Šešt. pietūs 11:30-2:30,

vakarienė 5:00-9:30.

Sekm. pietūs 11:30-3:30.

Telef. 531-2131.

HOUSE FOR SALE

House for sale by owner.

East 185 St., 6 room brick

colonial, 3 bedroom, 1½

bath, new carpeting, central

air conditioning, finished

basement. Low 50,000. Call:

585-0890.

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5¼%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. UŽDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street

481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

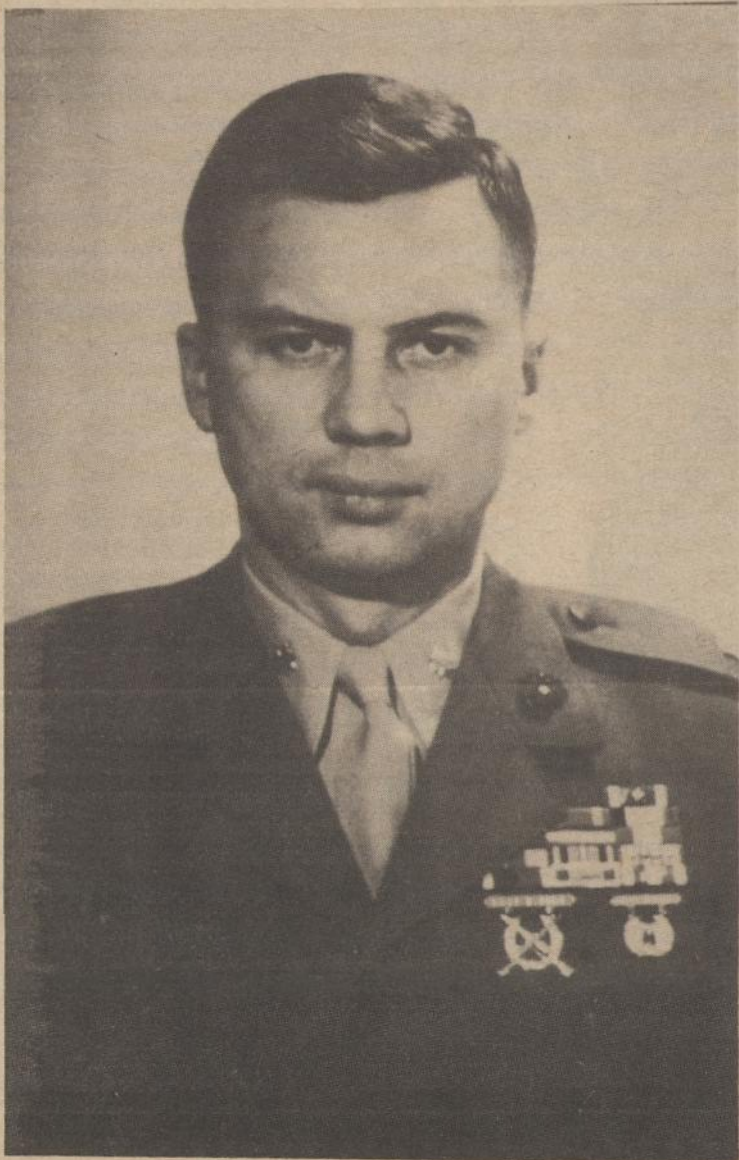
32800 Center Ridge Road
779-5915

14406 Cedar Ave.
381-4280

DIRVA

LIETUVIS MARINŲ KORPO PULKININKAS

• Dominikas Nargelė pakeltas į marinų korpo pulkininkus leitenantus. Į karinę tarnybą įsitraukęs per Tautinę Gvardiją (National Guard) N. Y. Columbijos universitete, jį baigęs Nargelė perėjo marinų korpan. su 6-tuoju JAV laivynu tarnavo Viduržemio jūros bazine, Vietname (du kartus — iš ten įspūdingais pasidailindamas su Dirvos skaitytojais), Rytų Vokietijoje ir paskutiniu laiku Okinawoje. R. Vokietijoje buvo priskirtas prie JAV karinės ryšio misijos su vyr. sovietų kariuomenės Vokietijoje vadu. Tas "labai sunkias ir dažnai pavojingas pareigas (extremely difficult and of-

ten hazardous duties) eidamas — skelbiama Armijos Sekretoriaus ir vyr. JAV kariuomenės vado Europoje pasirašytam The Meritorious Service Medal apdovanojimo akte — majoras Nargelė parodė nepaprastą drąsą, atkaklumą, profesionalinį žinojimą, atžymėjimą išradingumą, sveiką sprendimą ir didelį pasiryžimą..."

Tarp tarnybos užsieniuose grįždamas ilgesniams laikotarpiams į štabą, Nargelė vakarais tęsė studijas ir G. Washingtono universitete gavo magistro laipsnius filosofijoje ir biznio administracijoje.

Sudarytas komitetas politiniams kaliniams gelbėti

JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos pastangomis, š. m. gegužės 1 d. buvo sudarytas komitetas lietuviams politiniams kaliniams gelbėti. Komitetas veiks vardu "Koalicija išlaisvinti Petkų ir Gajauską". Nors pirmoje eilėje dėmesys bus skiriamas pagelbėti Viktorui Petkui ir Baliui Gajauskui, komitetas rūpinsis visais lietuviais politiniais kaliniais.

Politiniams kaliniams gelbėti komitetą sudarant bazuotasi Lietuvos Vyčių, Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos ir LB Visuomeninių Reikalų Tarybos darbuotojais, gyvenančiais Wa-

shingtono — Philadelphijos — New Yorko apylinkėse.

Komitetui pirmininkauja lietuviškoje veikloje daug talkinąs amerikietis Charles H. Zerr.

Pirmuoju komiteto uždaviniu yra skubus pravedimas laiškų — telegramų siuntimo akcijos prez. J. Carter ir Tautinio Saugumo Tarybos patarėjui dr. Z. Brzezinski, juos prašant dėti pastangas Petkui ir Gajauskui išlaisvinti. Šiuo reikalu visuomenė ir LB vienetai jau yra kontaktuoti.

Siekiant sudaryti tvirtą užnugarį amerikiečių tarpe komiteto veiklai, nutarta sudaryti garbės komitetą.

AŠTUONIOLIKTASIS SIMO KAŠELONIO NOVELĖS KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1979 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinaival būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Garbės komiteto nariais yra kviečiami įtakingi amerikietiškojo gyvenimo vadovai (dvasininkai, politikai, švietėjai, unijų vadai) bei žmogaus teisių srities darbuotojai ir disidentai. Pirmuoju asmeniu sutikusių įteikti į garbės komitetą yra adv. Jerome Shestack, Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos pirmininkas.

Komitetas sieks informuoti politinių kalinių klausimu JAV Administraciją, Kongreso narius, žmogaus teisių organizacijas, profesines, tikiybines ir visuomenines institucijas, ir amerikiečių spaudą. Reikalui iškilus, bus ruošiamos demonstracijos ir teikiama teisinė pagalba sovietų teisiams politiniams kaliniams.

JAV LB Krašto valdyba maloniai prašo lietuviškas organizacijas ir tautiečius su komitetu bendradarbiauti ir jam pagal išgales talkinti. Komiteto oficialus adresas yra sekantis: Coalition to Free Petkus and Gajauskas, 708 Custis Road, Glenside, Pa. 19038.

• Msgr. Audrys J. Bačkis, Lietuvos atstovo Washingtono dr. Stasio ir Onos Bačkių sūnus, š. m. gegužės 5 d. paskirtas Bažnyčios Viešųjų Reikalų Tarybos Paskretoriumi Vatikane.

ALT S-GOS RICHMOND HILL SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Balandžio 27 d. įvyko A. Reivytenės namuose. Skyriaus pirm. dail. Juozas Bagdonas pateikė dienvartę, perskaitė ALT S-gos valdybos bendrąją apie artėjantį Sąjungos Seimą ir padarė pranešimą

apie skyriaus veiklą. Taip pat buvo išrinkti atstovai į Seimą, kuris įvyks gegužės 26-27 dienomis, Chicagoje, Tautiniuose Namuose.

Į skyriaus valdybą išrinkti: dail. Juozas Bagdonas, pirm., Irena Vakseliene vicepirm., inž. Algis Sperauskas sekretorius ir Antanina

Reivytenė išdininkė.

LB New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis padarė platų pranešimą apie LB tarybos rinkimus, kvietė visus balsuoti. Taip pat jis nušvietė Kultūros židinio padėtį norint jį išlaikyti pačių lietuvių pastangomis bei rūpesčiu.

• Lietuvių Tautodailės Instituto visuotinis narių suvažiavimas įvyks š. m. gegužės 27 d. dail. A. ir A. Tamošaičių sodyboj, R.R.1, Kingston, Ont., Kanadoje.

KAS ATSITIKO SU KETURAKIO - J. VILKUTAČIO RAŠTAIS?

Pernai, 1978 m. "Dirvos" Nr. 34, minint 30 metų sukaktį nuo Keturakio mirties, buvo paskelbta žinia, jog paruošta ir atiduota į spaudą jo pasilikę rankraščiai ir dar tais pat metais laukiama pasirodant knygos: "Tikrasis Keturagis ir jo raštai".

Ligi šio laiko tai knygai nepasirodžius, gal daug kam kyla abejonės — ar ji iš viso kada bus išleista?

Šiuo norime visus besidominčius dar kartą užtikrinti, kad paruošta knyga pernai atiduota rinkti ir palengva rinkimas baigiamas. Turime vilties, kad šiais metais tos knygos tikrai sulauksime.

B. V. Gedvilienė

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Romas Giedra su žmona Lydija gegužės 4 dieną atvyko į New Yorką, kur juos aerodrome sutiko VLIKo vicepirm. dr. Jokūbas Stukas su žmona, Robertas Kulikauskas su žmona ir kiti. Jų dukra Gražina Paegle daug rūpinosi jų atvykimu iš okupuotos Lietuvos, Romas Giedra sėdėjo bolševikų kalėjime 5 metus, neva už pagrobimą lėktuvo norint išskristi į laisvę, bet lėktuvas buvo tuščias ir jie tik norėjo juo pasinaudoti, tai nereiškia pagrobimo su pavojum žmonių gyvybėms.

Atvykimo dokumentus parūpino P. Lanys su žmona Ona ir pas juos apsistojo.

L. Tamošaičio nuotr.